ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4300 17/30 ԱՊՐԻԼ 1900 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 1 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1318 ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4300

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آرەولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçue
à la Direction du Journal "AREVELK"
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան 140 Ղրշ.
» » » » վեցամսեայ 70 »
» » » » եռամսեայ 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան 40 Ֆրն.
» » վեցամսեայ 20 »
Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի:
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

ԱԽԱԼՔԱԼԱՔԻ
ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

(Թղթակցութիւն «Արեւելք»ի)

ԹԻՖԼԻՍ, 23 Մարտի, 1900

Ախալքալաքի ահեղի երկրաշարժէն արկածեալ գիւղացիներուն օգնելու գործը օր օրի կ'ընդարձակուի, և մեզի համար կատարեալ ուրախութիւն մըն է յայտարարել թէ նպաստներ միշտ առատ կը հասնին ամէն կողմէ ու մանաւանդ տեղական կառավարութիւնը շատ լուրջ ջանքեր կ'ընէ ամոքելու, սնուցանելու և գործ գտնելու համար արկածեալ խեղճ գիւղացիներուն՝ որոնց գրեթէ ամբողջութիւնը կիսամերկ, անտուն և անօթեւան մնաց աղէտքին յաջորդ առաւօտ իսկ։ Այդ օգնութեան գործին ամէնէն լուրջ մասը կը ծանրանայ Թիֆլիսի մէջ կազմուած նպաստամատոյց յանձնաժողովին վրայ որ Թիֆլիսի նահանգապետին նախագահութեան տակ կը գտնուի և որ մինչև այսօր ամէն կերպով գնահատելի և օգտաւէտ գործունէութիւն մը ցոյց տուաւ, կատարեալ ձեռնհասութեամբ կատարելով իր ստանձնած պարտականութիւնը։

Անցեալ մարտ 17ի իրիկունը, այդ նպաստամատոյց յանձնաժողովը Թիֆլիսի մէջ նիստ գումարեց նահանգապետին նախագահութեամբ։ Այդ նիստին մէջ ծանուցուեցաւ թէ մինչեւ նոյն օրը, արկածեալներուն ի նպաստ բացուած հանգանակութիւնը արտադրած է 200,000 րուբլիի գումար մը՝ որուն մեծագոյն մասը իր նպատակին յատկացուած է արդէն։ Այդ նիստին մէջ կարդացուեցան նաև բուն իսկ Ախալքալաքի մէջ գործող մասնաժողովին տեղեկագիրները և Պ. Պ. Կ. Բուտկեվիչի և Ա. Քալանթարի զեկուցումները։

Պ. Աղեքսանդր Քալանթար որ նախագահն է Թիֆլիսի Գիւղատնտեսական Ընկերութեան, անձամբ այցելած է Ախալքալաքի գաւառին բոլոր այն տեղերը՝ որոնք երկրաշարժէն վնասուած են, և վերջին ծայր հետաքրքրական տեղեկութիւններ տուած է ժողովրդեան դրութեան և պէտքերուն մասին։ Թուելով այն բոլոր որոշումները՝ զորս տուած է նպաստամատոյց Յանձնաժողովը (ինք ալ կ'անդամակցի այդ Յանձնաժողովին) իր շահեկան տեսութիւնը կը վերջացնէ հետեւեալ կերպով —

«Նախ քան կը վերջացնեմ ճանապարհորդութեանս համառօտ այս նկարագրութիւնը, հարկաւոր եմ համարում մի քանի խօսք ասել այն ընդհանուր տպաւորութեան մասին, որ թողնում է օգնութեան գործի կազմակերպութիւնը երկրաշարժի շրջանում։ Այդ տպաւորութիւնը նպաստաւոր է և ուսանելի։ Այդտեղ դուք տեսնում էք գաւառի մի շարք գիւղեր բարոյական կապով կցուած վարչական և հասարակական ղեկավարող մարմինների հետ։ Գիւղացուն հարցնում են նրա թշուառութեան և կարօտութեան մասին, բժիշկները թէ՛ իրանք են գիւղերը այցելում հիւանդներին բժշկելու համար և թէ ընդունում են քաղաքում իրանց դիմողներին, վարչութիւնը ընթացիկ կարիքների մասին ժողովում է տեղեկութիւններ և աշխատում է միջոցներ ձեռք առնել նրանց բաւարարութիւն տալու համար, գիւղացիներին տալիս են հաց և ամսական որոշ նպաստ, մշակների համար բացվել են ճաշարաններ գիւղերում, վնասուած գիւղերից քաղաք եկողները ստանում են ճաշարանում կերակուր, մասնաժողովը բաժանում է զանազան տեսակ հագուստեղէն կարօտեալ ժողովրդին։ Նշանակված է խոշոր գումար սերմացու ու տնային կենդանիներ առնելու եւ տներ շինելու համար։

«Ահա ձեզ մի անկիւն, ուր բացառիկ թշուառութիւնը թելադրել է ծրագրելու ժողովրդին օգնելու մի շարք միջոցներ։ Սա գեղեցիկ գաղափարի թելադրած գործունէութիւնն է։ Եւ տեսէք՝ ինչ բարեփոխութիւն է նկատվում գիւղական տարրի եւ վարչական ու ինտելիգենտ անձանց յարաբերութիւնների մէջ։ Գիւղացին, որ շատ անգամ կասկածով է վերաբերվել դէպի ինտելիգենտ մարդը, այժմ լցված է մի առանձին համակրութեամբ դէպի նա. գիւղացին, որ դարերով կապված է իր կենցաղավարութեան եղանակի հետ, այժմ խնդրում է, որ դուք շինէք նրա համար կանոնաւոր գիւղեր, վայելուչ տներով, փոխէք նրա տնտեսութեան եղանակը, տաք նրան աւելի լաւ սերմացու։ Ի հարկէ, գիւղացին, շատ զգոյշ է և դեռ շատ է պահպանողական և շատ բան չի փոխի արագ կերպով բայց այստեղ ուսանելի է այն հանգամանքը, որ նա ընդունակ է համակրութեամբ վերաբերվելու դէպի ինտելիգենտ անձը, երբ տեսնում է սրանից անկեղծ վերաբերմունք և օգնելու ցանկութիւն։ Իսկ երբ ժողովրդական մասսայի և կուլտուրական դասակարգի մէջ կը հաստատվի կանոնաւոր և խելացի յարաբերութիւն, այն ժամանակ կարելի է հաւատալ, որ մտքի և արհեստի առաջադիմութիւնը ճանապարհ են բաց արել իրանց համար դէպի գիւղական խորքերը։»

Այս գեղեցիկ տեսութենէն ինքնին կրնայ հասկցուիլ անշուշտ թէ ինչ սքանչելի կազմութիւն մը ստացած է երկրաշարժի արկածեալներուն օգնելու գործը, թէ ինչ կանոնաւորութեամբ կը բաշխուին նպաստները և թէ գիւղացին ինչ մեծ յարմարութեամբ կրնայ օգտուիլ անոնցմէ։ Ու եթէ երբեք մտաբերելու ըլլանք թէ այդ նպաստներու հաւաքման ու բաշխումի գործը յանձնուած է վերջին ծայր լուրջ անձերէ կազմուած մարմինի մը ձեռքը, ան ատեն լիովին կրնանք հասկնալ թէ ինչ մեծ հոգածութեամբ ձեռք զարնուած է արկածեալներու օգնելու հարցին։

Նպաստի գործին կը մասնակցին անխտիր ամէն դասակարգէ մարդիկ։ Ամէն գաւառ, ամէն թեմ իր բաժինը բերաւ ընդհանուր հանգանակութեան. գովեստով պէտք է յիշել տեղական հայ թերթ մը որ քանի մը տասնեակ հազարներով րուբլի հաւաքեց և դեռ կը շարունակէ հաւաքել. բուն ժողովրդական տարրն է որ գոյացուցած է այդ քանի մը տասնեակ հազար րուբլիներու գումարին մեծագոյն մասը. աղքատներու լուման բարդուած է իրարու վրայ և գոյացուցած է այդ գրեթէ պատկառելի գումարը։ Բագուեցիք ալ շատ օգնեցին և իրենց ամէնէն կարեւոր բաժիններէն մէկն էր որ բերուեցաւ ընդհանուր հանգանակութեան։ Նախ այրերն էին, հիմա կիներն ալ սկսած են նպաստ հաւաքել իրենց միջեւ, և մինչեւ մարտ 10 արդէն իսկ գոյացուցեր են 2551 րուբլի՝ զոր տեղւոյն ժողովարարներէն Պ. Պ. Թ. Կաճկաճեան եւ Ե. Իւզբաշեան հետեւեալ նամակով առաքած են արդէն իսկ հանգանակութիւն բացած վերոյիշեալ թերթին.

«Ախալքալաքի գաւառում պատահած անակնկալ աղէտը Բագուի հայուհիների զգայուն սրտերում էլ արձագանք գտաւ, նրանք յիշեցին իրանց պարտականութիւնը և օգնութեան ձեռք մեկնեցին իրանց թշուառ քոյրերին, եղբայրներին և մանաւանդ անտէր ու անտիրական մնացած որբիկներին։

«Ուստի մենք, ժողովարարներս, հրապարակով յայտնում ենք մեր շնորհակալութիւնը նուիրատու տիկիններին և սրա հետ ուղարկելով ձեզ մեր հաւաքած գումարը, 2651 րուբլի, խնդրում ենք յանձնել այդ փողը ուր հարկն է։»

* * *

Ախալքալաքի երկրաշարժին առթիւ Աշտարակէն կը հաղորդեն հետեւեալը զոր իր առանձին հետաքրքրական հանգամանքին համար կը կցեմ թղթակցութեանս.— «Անցեալ կիրակի երեկոյեան (մարտ 19) էջմիածնից ուղարկված Կորիւն վարդապետ Սահակեանը քարոզ խօսեց այստեղի Ս. Կարմրաւոր եկեղեցում։ Եկեղեցին լիքն էր ժողովրդով։ Վարդապետը Ախալքալաքի գաւառի աղէտը համարեց մեղքերի պատիժ, Աստծու պատուհաս մեր մեղքերի համար։ Գաղափար չունենալ երկրաշարժի մասին և գալ եկեղեցու բեմից երկրաշարժը Աստուծու պատիժ համարել, աւելի երկիւղի մէջ գցել մի նախապաշարված ժողովուրդ. ինչի՞ նման է սա։ Քաղաքներից օրինակ վեր առնելը մեղք համարեց, լուսաւորվելը Աստուծու ճանապարհին հեռանալ կոչեց, նահապետական կեանքը քաղաքակրթված կեանքից բարձր դասեց։ Լաւ է չասեց, որ եկէք մեր խուլերից օրինակ սովորեցէք, փոխանակ քաղաքներից։ Հետեւեալ առաւօտ քարոզ էր խօսել միւս եկեղեցում։ Բայց, ինչպէս լսում ենք, շատ քիչ ունկնդիր է եղել, որովհետեւ նախընթաց օրը արդէն իմացել էին քարոզչի խելքը։ Լաւ չի՞ լինի, որ գոնէ ամբոխի հասկացողութիւններից քիչ բարձր կանգնած քարոզիչ ուղարկէին։»

Գրուածքը ա՛յն աստիճան պերճախօս և այնչա՛փ յատկանշանական է որ մեկնութեան չի վերցներ։

ԹՂԹԱԿԻՑ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

Տանթէի հարիւրամեակը. — Ֆալկիէռի մահը. — Բարիզի ցուցահանդէսին շուրջը։

ԲԱՐԻԶ, 23 ապրիլ 1900

Այս պահուս Ֆլորանս քաղաքը կը պատրաստուի տօնել Տանթէի վեցերորդ հարիւրամեակը որ տեղի պիտի ունենայ առաջիկայ յունիս 15ին։ Արդարեւ, 1300 յունիս 15ին, Աստուածային կատակերգութեան բանաստեղծը զոր Իտալացիք «Աստուածային բանաստեղծ» կը կոչեն, Ֆլորանսի մէջ աղօթքասաց կամ վանահայր կ'ընտրուէր։ Ֆլորանսցիք իրաւամբ պարծենալով իրենց հռչակաւոր հայրենակցին և քաղաքակցին վրայ, ամէն ջանք պիտի ընեն արժանաւորապէս տօնելու համար անոր յիշատակը։ Շքեղ արարողութիւն մը պիտի ունենայ Սինեօրիա պալատին հինգ հարիւրներու կոչուած սրահին մէջ։ Իտալախօս բոլոր գաւառները իրենց ներկայացուցիչները պիտի ունենան. Նոյն իսկ հրաւիրագրեր պիտի ղրկուին անոնց որոնք Իտալիոյ հպատակ չեն բայց իտալերէն կը խօսին։

Աւելորդ է ըսել թէ Իտալացւոց համար ո՛չ մէկ ցոյց, ո՛չ մէկ հանդէս կրնայ այնչափ ոգեւորութիւն առաջ բերել, որչափ Տանթէի համար սարքուած տօն մը։ Մեծ Ֆլորէնսացւոյն զօրաւոր և բեղուն հանճարը՝ լատինականութեան հայրենասիրական ոգին կը պատկերացնէ, ինչպէս նաև լատին ցեղին ամենագեղեցիկ փառքերէն մէկը։ Ըսինք այս առթիւ թէ Տանթէի տաղանդը աւելի զօրացաւ և որոշ գոյն մը առաւ Ֆրանսական թրուպատուրներու (շրջուն ժողովրդական բանաստեղծներ) հետ շփուելով։ Վասն զի Տանթէ երկար ժամանակ Ֆրանսայի Միջերկրականի եզերքները բնակեցաւ, շատ սիրեց այդ կողմերը և այնտեղերու լեզուն ալ խօսեցաւ. լեզու մը՝ որ «փրովանսալ» կ'ըսուէր և կ'ըսուի այսօր ալ։ Բանաստեղծ մտածեց նոյն իսկ փրովանսալ լեզուով գրել իր հռչակելի քերթուածը։ Բոլոր այս պատճառներուն համար Ֆրանսա ալ պարտականութիւն ունի այդ մեծ բանաստեղծին տօնին մասնակցելու։

* * *

Ֆրանսայի ամենամեծ պարծանքներէն մէկը քանդակագործ-արձանագործ Ֆալկիէռ կարճատեւ հիւանդութենէ մը ետքը մեռաւ երկու օր առաջ։ Որովայնի հիւանդութենէ մը բռնուելով, բժիշկները վիրաբուժական գործողութիւն մը կատարեցին իր վրայ և այդ գործողութեան հետեւանքը եղաւ մեծ արուեստագէտին մահը։ Ֆալկիէռ իր 69 տարեկան հասակին մէջ, իր կնոջմով և երկու որդիներով շրջապատուած մեռաւ, խոր սուգի մէջ թողլով իրեններէն, իր աշակերտները, բարեկամները, իր վրայ հիացողները և Ֆրանսական գեղարուեստին սիրահարներն ու քաջալերիչները։ Ֆալկիէռ ծանօթ էր մանաւանդ իբրեւ արձանագործ, բայց շատ մը իւղաներկեր ալ նկարած և մեծ գնահատութեան արժանացած է։

Թուլուզ ծնած, շատ կանուխէն Բարիզ գալով աշակերտած էր Ժուֆֆրուաի։ 1859ին Prix de Rome ըլլալով Իտալիայէն ղրկեց «Աքլորամարտի Յաղթանակը» որ ի ցոյց դրուեցաւ 1864ի Սալոնին մէջ և որուն համար մետալ մը ստացաւ 1867ի ցուցահանդէսին մէջ։ Իտալիայէն Ֆրանսա վերադառնալով Ֆալկիէռ իրարու ետեւէ արտադրեց հետեւեալ սքանչելի արձանները՝ «Մանուկն Թէսէ», «Ս. Նարսիս», (որուն համար պատուոյ մետալ մը ստացաւ և որ հիմայ կը գտնուի Լիւքսէմպուրկի Թանգարանին մէջ) և Գոռնէյլի արձանը Գոմէտի Ֆրանսէզի համար։ «Պարող կինը» որ 1873ի Սալոնին մէջ մեծ յաջողութիւն գտաւ. «Ջուլիէրիան՝ որ Ֆրանսայի բանակը կը հիւրասիրէր». Լամարթինի մէկ արձանը, «Տիան». «Դպրոցի դուռը», «Ս. Վէնսան տը Բօլ», «Սէնթ-Մառի աղբիւրը», «Սամուէլ ինքզինք Ֆրանսայի կու տայ», «Պարող կին», Կամպէթայի մէկ արձանը որ Գահօռի մէջ կը գտնուի, Պիւքըրայի մէջ գտնուող արձան մը՝ որ կարտինալ Լավիժըրին կը ներկայացնէ, Պալզաքի արձանը և վերջապէս Տոտէի արձանը որուն բացումը մէկ երկու շաբաթ առաջ կատարուեցաւ Նիմի մէջ, իբրեւ նկարիչ Ֆալկիէռ այնքան համբաւ չհանեց. իր առաջնակարգ նկարներէն կարելի է յիշել «մենամարտողները», «Յովհաննէս Մկրտչի գլխատումը», «Տատը և Թոռը», «Հովահարը և Թուղթը», եայլն։

Քսան տարի առաջ Ֆալկիէռ առաջարկած էր իր մէկ այլաբանական շէնքը. նոյն իսկ սկսած էր անոր մէկ մասը ցեխով շինել, բայց ետքը թողուց այդ գաղափարը, այդ մնացորդները արդէն սքանչելի գաղափար մը կու տան արուեստագէտին մեծ տաղանդին վրայ։ Ֆալկիէռի բոլոր գործերը շատ գնահատուած են թէ՛ Ֆրանսայի և թէ օտար երկիրներու մէջ. իր շատ մը գործերը օրինակուած են և իր «Տիան»ը մեծ ժողովրդականութիւն մը կը վայելէ Եւրոպայի մէջ։

* * *

Ամէն բան ըսուեցաւ Բարիզի Ցուցահանդէսին վրայ. հիմայ խնդիր եղած է թէ Ցուցահանդէսը վնա՞ս պիտի ընէ թէ շահ պիտի ունենայ։ Նախ պէտք է ըսել որ Ցուցահանդէսը երթալով կը բարուքի. այսինքն օտարականները կը շատնան Բարիզի մէջ։ Երբ մարդ փողոց ելլէ ամէն մէկ տասը քայլափոխին կը հանդիպի հսկայ կառքերու որոնք 4-6 ձիերէ քաշուած, օտարականներ կը պտտցնեն Բարիզի մէջ. մանաւանդ Անգլիացիներ և Ամերիկացիներ։ Երէկ՝ կիրակի՝ Ցուցահանդէսին ամենափայլուն օրերէն մէկը եղաւ, մուտքի տեսակէտով, բացուելէն ի վեր այնքան բազմութիւն չէր այցելած դեռ։

Բայց այս միջոցին նորութիւնը ի՞նչ է գիտէ՞ք. — Ցուցահանդէսներու օգուտին և շահին հարցը։ Աշխարհիս մէջ տեղի ունեցած 15 գլխաւոր ցուցահանդէսները — որոնց հաշիւները խղճմտօրէն եղած է — 25,000,000 Փրանք շահեր են, բայց, բայց մըն ալ կայ դժբաղդաբար. այսինքն 125,000,000 Փրանք ալ կորուստ ունեցած են։ Լոնտրայի 1851ի Ցուցահանդէսը 2,600,000 Փրանք շահ ունեցաւ, Բարիզի 1855ինը 22 միլիոնի բաց մը թողուց, Լոնտրայի 1862ինը 250,000 Ֆր. ի բաց մը թողուց, Բարիզի 1867ինը գրեթէ 3 միլիոն շահ բերաւ. Վիեննայի 1873ի Ցուցահանդէսը 50 միլիոն վնաս բերաւ։ Ֆիլատելֆիայի ցուցահանդէսը 1876ին մեծ կորուստ մը ունեցաւ, Բարիզի 1878ի Ցուցահանդէսը հակառակ իր 16,032,735 մուտքերուն մօտ 9 միլիոնի բաց մը թողուց։ Յետոյ տասը տարիներ շարունակ ցուցահանդէսներ չեն տեսնուիր. 1887ին Մանչէսթրի, և 1888ին Կլասքովի ցուցահանդէսները բաւական շահ բերին։ Վերջապէս կը հասնի Բարիզի 1889ի ցուցահանդէսը, որ առնուազն 8 միլիոն շահ բերաւ։ Շիքակոյինը գրեթէ 7 միլիոն Փրանք շահեցաւ։

Ասիկա պարզ հաշուետուութիւն մըն է. տարակոյս չկայ որ անթիւ օտարականներ, ցուցադրող քաղաք մը գալով իրենց ըրած այլ և այլ ծախքերով եղած կորուստներէն շատ աւելի շահ կը բերեն նոյն քաղաքին, գրքերու նշանակած բացերու հարիւրապատիկը շահ։

Ուրեմն ցուցահանդէսները միշտ շահաւոր են, ամէն բան նկատողութեան առնողի մը համար։

***

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԸ

Անդամներուն կանուխէն զարգացումը.

Գ.

«Այսօրուան տղաքը վաղուան մարդիկն են։»

Ֆրէօպէլ իր մայրական և մանկական երգերուն մէջ ի նկատ առած է նախ նկարագիրը այն երրեակ յարաբերութեանց որոնց անհատը կապուած է բնութեան, մարդկութեան և Աստուծոյ հետ։ Այս յարաբերութեանց ստորաբաժանումները վերջը կու գան իրենց կարգին։

Այն ամէն բաները որոնք կը շրջապատեն տղան, կամ բնութեան արտադրութիւններն են և կամ մարդկային գործերը և իրենց վերջնական աղբիւրն է Աստուած։ Տղուն բացատրելու է ասիկա, հասկցնելու է, կարելի եղածին չափ յստակ և պայծառ նկարագրով։ Տղայ մը անջատ, բաժանեալ էակ մը չէ տիեզերքին մէջ, այլ անոր մէկ ներդաշնակ ամբողջութիւնը մի իր անգիտակցութեան մէջ. ուրեմն, միշտ անմեղ, և առանց ո և է անհամաձայնութեան կամ բաժանման կասկածի։

«Մայրական և մանկական երգերուն նպատակն է ծնուցանել տղուն մէջ, իր անգիտակից շրջանին պատկանող, շօշափման կէտերը որոնցմէ կ'անցնի իր էութիւնը, իր յարաբերութիւնը բնութեան հետ, մարդկութեան և Աստուծոյ հետ։ Ձեռքի փոքրիկ խաղերու միջոցաւ, երգերու հետ ընկերացած, իր ուշադրութիւնը կ'ուղղուի բնութեան և մարդկային ճարտարագործութեան վերաբերեալ առարկաներու, և աստիճանաւոր ընթացքով մը, անոր միտքը կ'առաջնորդուի ամէն բանի աղբիւրին, Աստուծոյ։

Կը յուսանք թէ յաջողեցանք բացատրել մարմնամարզին փրկարար պաշտօնը, տղուն իմացական և բարոյական կարողութեանց զարգացման վրայ ունեցած անվիճելի ազդեցութիւնը։

Առողջութիւն և զբօսանք պէտք է իրենց գլխաւոր նպատակ ունենան տղոց տրուած ամէն մարմնակրթութիւնը։ Առողջութիւն, որովհետեւ մարմնոյն մատաղ կազմուածքը անոր շնորհիւն է որ դիւրաւ մեծ բողբոջներու պէս, պիտի աճի այն ուղղութեամբ որ կը տրուի իրեն։

Կորաքամակութեան թերութիւններուն մեծամասնութիւնը 5 էն 14 տարեկանին կը պատահի. ահա ճիշդ այս շրջանին է որ ծնողք և վարժարանք պարտին իրենց խնամոց յանձնուած տղաքը առողջ խաղերով զբաղեցնել, մանաւանդ փափուկ տղաքը։ Տղաք պէտք չէ որ մէկ շարժման մէջ երկար ատեն մնան, որովհետեւ միայն այն կողմը կը զարգանայ հակառակ միւսին. գործածուող կողմը այնչափ կը զօրանայ որ դնդերային ամբողջ շարժումները իրմով կը կատարուին և ելթալով կը ստանայ կատարեալ գերազանցութիւն մը միւս անտես առնուած կողմին վրայ, որ անկարող է այլ եւս կատարել իր բնական պաշտօնները։ Բժշկութիւնը ընդունած է որ, ոսկորի հիւանդութեանց հարիւրին իննսունը, տղոց իրենց կանուխ հասակին մէջ անտես առնուած ըլլալէն յառաջ կու գայ։ Առողջ մարմնով մը աւելի լաւ պատրաստուած պիտի ըլլան անոնք ապագային կրելու վարժարանին տուած յոգնութեան բեռը։

Ուրեմն անհրաժեշտ է որ մարմնամարզը ստիպողական ըլլայ մեր բոլոր վարժարաններուն մէջ. առանց անոր՝ աւելորդ և անօգուտ են ամէնէն ճոխ կազմական կանոնագիրներն անգամ։ Որո՞ւ համար կը պատրաստուին ասոնք. Թոյլ, մեղկ, տկարակազմ տղո՞ց համար։ Այս պայմաններուն մէջ ի՞նչ արդիւնք սպասել։

Դժուարին չէ տեսնել թէ մինչեւ այսօր գտնուած մանկապարտէզները, անկատար կազմակերպութեամբ մը միայն, հիմայ սկսած են մօտենալ, քիչ մը համապատասխանել բուն իսկ գաղափարին։ Այս գաղափարին կատարեալ իրականացման ամենամեծ արգելքը յառաջ կու գայ տեղաւորման անբաւականութենէն և կարող մանկապարտիզպանուհիներուն հազուագիւտ ըլլալէն։ Մեր մանկապարտէզները ստիպուած են շատ թուով աշակերտ առնել։ Տղոց մէկ տեղ մը հաւաքուելէն շփոթութիւն յառաջ կու գայ և մանկապարտիզպանուհին կ'արգիլէն պէտք եղածին չափ իր աշակերտներուն ուշադրութիւն տալու առանձինն։ Ֆրէօպէլ այսպէս ծրագրած

—)(5)(—

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՍՆՆԴԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Գ. Բաժս եւ փոփոխութիւններ գործարանաւորութեան ստացած սնունդին

Շնչաւոր էակներու մօտ քիմիական բոլոր տարրալուծումները ջրային լուծուածի մէջ տեղի կ'ունենան, որովհետեւ ջուրը կը թափանցէ անոնց ամէն տարրերքին մէջ, և ջրային լուծուած մը, արիւնը, սննդական նիւթերը կը փոխադրէ մարմնոյ ամէն մասերուն։

Գործարանաւորութեան պարտականութիւնն է ընդունուած սնունդը այնպիսի լուծուածի փոխել, որ կարելի ըլլայ ծծուիլ մարմնոյ մասերէն. այս է որ մարսողութիւն կը կոչուի։

Մարսողութեան գործարանը կը նմանի քիմիական աշխատանոցի, անոր մէջ երկու տեսակ գործողութիւններ կը կատարուին, մեքենական և քիմիական։ Տարրագէտը երբ մարմին մը լուծել կ'ուզէ, մեքենապէս կը մանրէ զայն, որպէս զի շօշափումը ըստ կարելւոյն մեծ ըլլայ հեղուկին հետ, անկէ ետքը կ'աւելցնէ քիմիական հակազդեցիկներ։ Ճիշտ նման ձեւով կը վարուի գործարանաւորութիւնը։ Մարսողութեան գործարանին մուտքերը զինուած են ատամներով, որոնց պաշտօնն է եկած սնունդը մանրել։ Եթէ անոնցմէ մէկը կը թերանայ այս աշխատութեան մէջ, այն ատեն կը դժուարանայ մարսողութեան գործը։

Մարսողութեան գործարանը կը ներկայացնէ երկար անցք մը, որուն զանազան մասերն են. բերանի խոռոչ, որկոր, ստամոքս, երկոտասանմատնեայ աղի, նրբաղի և հաստաղի։ Ասկէ զատ կը գտնուին մեքենական և քիմիական օժանդակ կազմածներ, ինչպէս մկանունք և գեղձեր՝ շարուած մարսողութեան անցքին վրայ։

Մեքենական մանրումը կը կատարուի բերնի խոռոչին մէջ, սնունդի ամէն մասերուն համար։ Արդէն այստեղ սնունդը կը խառնուի քիմիական հակազդեցիկի մը, լորձունքին մէջ գտնուող նիւթի մը (Ptyalin) հետ, որ կ'ազդէ ածխաջրատներուն վրայ։

Երբ բերնի լորձունքը փոքր ինչ նաշիհի հետ խառնենք և տասը վայրկեանի չափ տաքցնենք, մօտ բերանի բարեխառնութեան աստիճանին (37,3 C.), կրնանք հաստատել թէ նաշիհը շաքարի կը փոխուի։

Մեզմէ իւրաքանչիւրը լաւ գիտէ թէ երբ հացը երկար ժամանակ ծամուի, շաքարի քաղցրութիւնը խիստ որոշ կը զգացուի։

Ինչո՞ւ համար այս փոփոխութիւնը տեղի կ'ունենայ։ Նաշիհը կը գտնուի այնպիսի վիճակի մէջ, որ չի կրնար անցնիլ մարսողութեան գործարանի թաղանթներէն. իսկ ի՛նչ նպատակ և օգուտ ունի սնունդը երբ պիտի մնայ անմարսելի։ Անհրաժեշտ է որ նիւթերը թաղանթներուն մէջէն անցնին, ուրիշ խօսքով ընդհոսում տեղի ունենայ, իսկ այս գործողութեան համար նիւթերը հեղուկական վիճակի մէջ գտնուելու են և շաքարը այս տեսակէն է։ Նաշիհը բազմատեսակ ծագում ունի, կան այնպիսիներ որոնք կենդանական միութեանց, ուրիշներ բուսական նիւթերու (գետնախնձոր, արմտիք) մէջ կը գտնուին. մարսուելու համար հարկ է որ ամէնքը շաքարի փոխուին։

Արդարեւ ինչ որ լորձունքը կ'ընէ, նոյնը կրնանք մենք որ և է թթուի զօրութեամբ կատարել։ Օրինակ, երբ նաշիհը տաքցնենք աղաթթուի հետ, կրնանք հաստատել թէ շաքար առաջ կու գայ. սակայն պարզ է թէ թթուն կարելի չէ բերնի մէջ առնել, և բոց չի կրնար գտնուիլ գործարանաւորութեան մէջ։ Լորձունքի հազար մասէն 990ը ջուր է, հետեւաբար շատ նօսր և անվնաս հակազդեցիկ մը որ այնքան շուտ կ'ազդէ, որքան զօրաւոր թթուն։ Տարբեր պարագայ մըն ալ ուշադրութեան արժանի է։ Երբ թթուն անգամ մը նաշիհին վրայ կ'ազդէ, այլեւս անգործածելի կը դառնայ, մինչ լորձունքը իր ազդեցութիւնը շատ հեղ կրնայ ի գործ դնել։ Խմորում անունը կը տրուի այն հակազդեցութեան, որուն ժամանակ ոչինչ չի սպառուիր հակազդեցիկէն։ Մարսողութեան ամբողջ գործողութիւնը կը հիմնուի խմորման վրայ (Fermentation)։ Տեսակ մը խմորում ալ տեղի կ'ունենայ գինիի, գարեջուրի եւ բազմաթիւ ուրիշ ըմպելիներու մօտ, ուր բուսակը (Pily) տարօրինակ յատկութիւն ունի բազմանալու և մանրադիտակի տակ որոշ տեսանելի մանրաճճիներ կը ներկայացնէ։

Լորձունքը կը կազմուի լորձնային գեղձերու մէջ, որոնք կը գտնուին բերնին կամ անոր յարակից մասերուն մէջ։ Իրենց դիրքին նայելով կ'որոշուին լորձնականջային, ենթածնօտեան և ենթալեզուեան գեղձեր, որոնք առանձին խողովակներով կը վերջանան բերանի խոռոչին մէջ. Լորձունքի թորման վրայ մեծ ազդեցութիւն ունին ջիղերը, ինչպէս փորձով հաստատուած է։ Շատ անգամ այս ազդեցութիւնները անդրադարձ են և առաջ կու գան ճաշակման կամ հոտառութեան ջիղերու գրգիռներէն։ Ո՞ր քաղցեալին լորձնային գեղձերը չեն գործեր երբ աչքին առջեւ խորոված հաւ մը բերուի։

Սնունդի պատառը բերնէն կը նետուի ստամոքս և ոչ թէ հետզհետէ վար կ'իջնէ, ինչպէս կը կարծուէր մինչեւ հիմայ. ասոր ապացոյցը այն է որ երբ պատառը անգամ մը որկորի մէջն է, ետ դարձնել կարելի չէ այլ եւս։ Սնունդը ստամոքսի մէջ բաւական ժամանակ հանգիստ կ'առնէ, մինչ լորձունքին ազդեցութիւնը դեռ կը շարունակուի նաշիհին վրայ։ Պահ մը ետքը ստամոքսը կը գրգռուի և կը սկսի իր ազդեցութիւնը սննդանիւթերուն վրայ։ Լորձունքին օգնութեան կը հասնին այստեղ բազմաթիւ ուրիշ խմորներ (Fermente)։

Այս խմորներէն մէկը կը գտնուի հորթերու ստամոքսին մէջ և կը կոչուի «լաբ» (մերս)։ Առանձին յատկութիւն ունի կաթը մակարդելու և կը գործածուի պանիրի պատրաստութեան համար։

(Շարունակելի) Փ. ՃԻՑԵՐՃԵԱՆ

չէր։ Ան կը փափաքէր որ տղոց թիւը 30 ըլլայ կամ առ առաւելն 40, կամ եթէ աւելի մեծ թուով գտուին՝ երեսունականի բաժնուին միայն մէկ մանկապարտիզպանուհիի մը հսկողութեան տակ։

Այս կէտերը, ինչպէս նաև ուրիշ շատեր, որոնք մինչեւ հիմայ անտես առնուած էին, անշուշտ աւելի լուրջ նկատողութեան պիտի առնուին, քանի որ խնդիրը երթալով աւելի լաւ կ՚ըմբռնուի, կամ Մեծ Վարպետին սկզբունքներուն աւելի խելամուտ կ՚ըլլուի ճշգրիտ և հարազատ կերպով։

Առ այժմ ամենակարեւոր բանն է թէ ինչպէս կարելի է մանկապարտէզի իմաստուն դրութիւնը ծաւալել։ Լ. Գ.

ՎԵՐՋ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

ՃԷՄՄԷՐՍՊԷՐԿ

Պրեթորիէն ապրիլ 23 թուականով կը հեռագրեն՝ Թապանչուէն հասած սուրհանդակի մը հետեւեալ տեղեկութիւնները։ —Ցերեկ և գիշեր ճակատամարտը կը շարունակէ Ճէմմէրսպէրկի ծանծաղուտին մէջ։ Չորեքշաբթի գիշեր ու հինգշաբթի գիշեր անընդհատ հրացանաձգութիւն կատարուեցաւ։ Անգլիացիներուն մարտկոցները անձրեւի ջուրով լեցուած են։ Պոէրները ամբողջ ջուրի մէջ ողողուած չեն կրնար քնանալ և իրենց անքունութիւնը զբօսանքով անցնելու համար տրամախօսութիւններ կը կատարեն. մէկը կը հաստատէր քաջութիւն կոչուած առաքինութենէն ծագելիք բարիքները. իսկ ուրիշ մը հակառակը կը պնդէր։ Այդ տրամախօսութիւնը երբեմն կ՚ընդհատուէր անգլիական ռումբերու անկումովը։ Կ՚ըսուի թէ երէկ Ռոպինսընի փոքր ջաղացքներէն մէկը առնուեր է Անգլիացիներուն ձեռքէն։ Բարեյուսոյ Գլուխին թեթեւաշարժ հեծելազօրքերը որոնք 500 հոգի էին, 120 հոգի կորսնցուցին, որոնց մէջ կան հարիւրապետ մը ու տեղակալ մը ծանրապէս վիրաւորուած, հազարապետ մը թեթեւապէս վիրաւորուած եւ տեղակալ մը ու երկու յիսնապետ սպաննուած։ Անգլիացիներէն գերի ինկած տասնըհինգ հոգի Բրէթորիա ղրկուեցան։ Ատոնց մէջ կան հարիւրապետ մը, տեղակալ մը, լրագրական թղթակից մը և Բարեյուսոյ Գլուխին թեթեւաշարժ հեծելներէն յիսնապետ մը։ Այս վերջինը ճամբան կորսնցնելով Պոէրներուն գիծին մէջ ինկած էր։ Տալճէթի գնդապետին հրամանին տակ գտնուած անգլիական զինուորները կը բաղկանան հեծեալներէ, հետեւակներէ և քեաֆիրի արձակաձեռներէ։ Գերիները կ՚ըսեն թէ Պոէրները անգլիական բանակետը պիտի չգրաւեն, նոյն իսկ եթէ Անգլիացիները օգնութիւն ալ չստանան։ Պոէրները կը յայտարարեն թէ Ճէմմէրսպէրկի մէջ պաշարուած անգլիական զինուորները մինչեւ հիմա իրենց տեսածներուն ամէնէն աղէկներն են։ Պոէրները կը զարմանան տեսնելով որ իրենց ազգականներէն շատերը անգլիական բանակին մէջ կը ծառայեն։ Անգլիացի գերիները շնորհակալութիւն կը յայտնեն ըսելով որ որ Պոէրները լաւ կը վարուին իրենց հետ։ Թայմզի մէկ թղթակիցը Անգլիացիներուն հետ պաշարուած է։ Պոէրները կը յայտարարեն թէ սխալ է այն զրոյցը որուն համաձայն Անգլիացիները բնիկ զինուորներ կը գործածեն։ Անոնց հետ գտնուող Քեաֆիրները հրացան չեն գործածեր։

«ԹԱՅՄԶ»ԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ

Թայմզ երեքշաբթի օրուան իր թիւին մէջ հետեւեալ հեռագիրները հրատարակած է.

Լուրենսօ-Մարքեզ, 23 ապրիլ.—Թրանսվալի պատերազմական պաշտօնարանին ծառայութեանը մէջ գտնուող օտարազգի փորձագէտները յաջողեցան Բրէթորիայի մէջ ձուլարան մը հաստատել ուր խոշոր թնդանօթներ կը շինուին։ Ատոնց առաջինը Օռանժ ղրկուեցաւ։ Օռանժցի մը ամբաստանուած ըլլալով որ Պլէօմֆոնթէյնի գրաւման միջոցին իբրեւ առաջնորդ ծառայած է Անգլիացիներուն, դատապարտուեցաւ Քրոնշթատի մէջ երկու տարի բանտարկուելու։ Այդ պատժին թեթեւութիւնը ընդհանուր զարմացում կը պատճառէ։ Հոս շրջած զրոյցներու նայելով, Պոէրները կը պատրաստուին արշաւել Բորթուկալի երկիրները, իբրեւ փոխարինութիւն մը՝ անգլիական զինուորներուն Պէյրայէ անցնելուն։ Այս լուրը թէև հաստատուած չէ, սակայն Բորթուկալի իշխանութիւններուն մեծ գոհացում պատճառեց՝ Լիզպոնէյէն ղրկուած 370 զինուորներուն ժամանումը։

Բարեյուսոյ Գլուխ.—Սիմընսթաունի մէջ ջուր չգտնուելուն պատճառով պոէր գերիներուն մէկ մասը Բարեյուսոյ Գլուխը փոխադրուեցաւ։ Միւս գերիներուն համար ալ մասնաւոր կարգադրութիւններ եղան։

Էլանտսլակդ.—Երկու պոէր պատգամաւորներ այսօր հոս հասան նամակ մը բերելով իրենց հրամանատարէն։ Կը հերքուի այն զրոյցը թէ Պոէրները հեռացած են Պիկկարսպէրկէն և թէ իրենց թնդանօթները ետ կը քաշեն։

Ալիուալ Նորթ.—Ուէբընէրէն սա լուրը միայն առնուած է թէ անգլիական զինուորները լաւ կ՚ընդդիմանան։ Կ՚ըսուի թէ բոլոր Պոէրները անցած են Քալէտոնէն։

Բարեյուսոյ Գլուխ.—Այսօր դատուեցան 36 ապստամբներ զորս Բիչէր գնդապետը բռնած էր։ Գլխաւորները դատապարտուեցան հինգական, իսկ միւսները երեքական տարուան բանտարկութեան։ Անչափահասներն ալ վեց ամիսէն մէկ տարուան բանտարկութեան դատապարտուեցան։ Պաշտպան փաստաբանը նախ ըսաւ թէ դատարանը ձեռնհաս չէ, և յետոյ յետաձգում խնդրեց, որպէսզի հիմա պատերազմի դաշտին վրայ կռուող վկաները կարենան դատարանին ներկայանալ։ Ընդհանուր դատախազը ընդդիմացաւ։

Լա Հէ.—Պոէր պատուիրակութեան անդամներէն Պ. Ֆիշէր որուն համար կը կարծուէր թէ Բարիզ գացած է, Լա Հէ դարձաւ։ Պոէր պատուիրակները իրենց այցետոմսերը թողուցին բոլոր օտար դեսպանատունները։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ Պոէրներուն ի նպաստ կազմուած յանձնաժողով մը որոշեր է պատուիրակներ ղրկել Մ. Նահանգաց այն ամէն կողմերը ուր հանրապետականները ու հանրավարականները հաւասար ոյժ ունին։ Պատուիրակները պաշտօն ունին ստորագրութիւն հաւաքել ընտրողներէն, պահանջելով որ Նախագահը միջամտէ հարաւային Ափրիկէի պատերազմին։ Ստորագրութիւն դնողները պիտի խոստանան Պ. Մաք Քինլիի համար քուէ չտալ եթէ մինչեւ նոյեմբեր 1 միջամտութիւն մը չընէ։

ՈՒԷՊԷՆԷՐ

Ուէպէնէրի շուրջը կատարուած ճակատամարտներուն վրայ հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդուին անգլիական աղբիւրէ.

Մազէրու, 23 ապրիլ.—Երէկ առտու Պրապանթ զօրավարը յարձակեցաւ Պոէրներուն վրայ և պաշարեց անոնց դիրքը Պըշմանս Քոբի մէջ։ Բազմաթիւ բնիկներ ներկայ գտնուեցան զինուորական գործողութիւններուն. բայց բլրակին բարձրէն ետքը այլեւս անկարելի էր հետեւիլ անգլիական զինուորներուն շարժմանցը։ Հոս, սակայն, կ՚ենթադրուէր թէ Պոէրները կամ գիշերուան մթութենէն օգտուելով պիտի փախչին և կամ առտուն անձնատուր պիտի ըլլան։ Արեւելքի կողմէն եկող անգլիական հետեւակները երբ կը մօտենային, Պոէրները սկսան կրակ ընել իրենց մէկ թնդանօթովը զոր մինչեւ այն ատեն պահած էին։ Միեւնոյն ատեն կը տեսնուէր փոքրիկ թանձր ամպ մը զոր օգնութեան եկող անգլիական զինուորները կը հանէին։ Այս առտու կռուիւ ճակատամարտը սկսաւ Պըշմանս Քոբի մէջ։ Գաղթային զօրաբաժինը որուն կը հրամայէր Պրապանթ զօրավարը, զգուշութեամբ յառաջացաւ. անոր կը հետեւէր Հարթ զօրավարին կիսաբաժինը։ Պոէրները գիշեր ատեն հեռացած էին իրենց դիրքերէն։ Կռիւը ամբողջ օրը շարունակուեցաւ։ Անգլիական զինուորները կը հալածէին Պոէրները որոնք հետզհետէ ետ կը քաշուէին։ Պրապանթ զօրավարը կը յառաջանար հիւսիսային արեւելեան կողմէն. անոր աջ թեւը կրթնած էր Պազութոլանտի սահմանագլուխին. Բնիկները մեծ թիւով հաւաքուած էին՝ ճակատամարտին զանազան երեւոյթները դիտելու համար։ Կ՚երեւայ թէ Տուիրթստորբի մէջ կամ շրջակաները կատաղի ճակատամարտ մը տեղի ունեցեր է օգնութեան գացող անգլիական զինուորներուն և Պոէրներուն միջեւ որոնք բաւական բազմաթիւ են քանի մը թնդանօթներով, Անգլիական այդ զինուորները երկու օրէ ի վեր չեն կրցած շատ յառաջանալ։ Ուէբէնէր, սակայն կրնայ ազատուած նկատուիլ քանի որ Պոէրներուն մեծ մասը քաշուած է։ Ուէբէնէրի հրամանատար Տալճէթի գնդապետը այսօր յարձակում չըրեց։ Պրապանթ ու Հարթ զօրավարներուն կորուստը է մինչեւ հիմա 25 վիրաւոր։ Վերջին լուրերու նայելով, անգլիական զինուորները հիմա բանակած են Ուէբէնէրէն ութ մղոն հեռու։ Պոէրներուն շարժումէն այնպէս կ՚ենթադրուի թէ Պոէրները կը պատրաստուին հեռանալ իրենց դիրքերէն։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Անգլիոյ Խորհրդարանին Նստաշրջանը, Զատկի արձակուրդէն ետքը, այսօր կը բացուի։ Երեսփ. Ժողովին ներկայանալիք հարցումներուն մէջ գլխաւորներն են անոնք որոնք կը վերաբերին Լորտ Ռոպէրթսի կողմէ քննադատուած զօրավարներուն։ Աւասիկ այդ հարցումները.

Ա.—Հարաւային Ափրիկէի ընդհանուր հրամանատար Լորտ Ռոպէրթս միթէ պատերազմական նախարարին կողմէ՞ հրաւիրուած է իր հրամանին տակ գտնուած զօրավարներուն տեղեկագիրները քննադատելու, թէ իր նախաձեռնութեամբը ըրած է։ Բ.—Լորտ Ռոպէրթս միեւնոյնը ըրա՞ծ է Լորտ Մեթհուէնի, ինչպէս ըրաւ Սըր Րըտվէրս Պուլըրի, Ուօրէնի և Կէթէյքըրի։ Գ.—Լորտ Ռոպէրթս եթէ Լորտ Մեթհուէնի տեղեկագիրն ալ քննադատած է, ինչո՞ւ համար այդ քննադատութիւնը վերցուած է։ Դ.—Կառավարութիւնը պիտի հրատարակէ՞ զօրավարներուն սխալները քննադատող տեղեկագիրները որչափ ալ երկար ըլլան։ Նաեւ օրինական միջոցներ ձեռք պիտի առնէ՞ թերացող զօրավարներուն դէմ։

ՇԹԱՅՆ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

Պլէօմֆոնթէյնէն կը հեռագրեն թէ Շթայն նախագահը ճառ մը խօսելով հրաւիրեր է Պոէրները ընդդիմութիւնը շարունակել, մինչեւ որ Եւրոպա ղրկուած պատգամաւորութեան պաշտօնին արդիւնքը յայտնի ըլլայ։

ՇԱԲԱԹ ԻՐԻԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Լոնտոն, 27 ապրիլ.—Լորտ Ռոպէրթս ապրիլ 26 թուականով կը հեռագրէ Պլէօմֆոնթայնէն.—Համիլթըն զօրավարը երէկ թշնամին վանեց Իսրաէլսբոորի մէջ գտնուած զօրաւոր դիրքէ մը։ Զօրավարը այսօր դէպ ի Թապանչու կը յառաջանայ, Մեր կորուստները թեթեւ են։

Էլանտսլակթ.—Պոէրներու երեք թնդանօթները կը տիրեն անգլիական դիրքերուն։ Բնիկները կ՚ըսեն թէ Պոէրները Պիկկարսպէրկէն հեռացեր են, Էլանտսլակթ գտնուող Պոէրներուն օգնելու համար։

ԵՐԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Լոնտոն, 28 ապրիլ.—Պլէօմֆոնթայնէն ապրիլ 27 թուականով կը հեռագրեն Ռոպէրթսի.—Ֆրէնչ և Ռունտլ զօրավարները երէկ Տուիրթստորբէն ճամբայ ելան, զատ զատ հալածելով նահանջող Պոէրները։

—Լորտ Ռոպէրթս Պլէօմֆոնթայնէն կը հեռագրէ ապրիլ 27 թուականով.—Հեծելազօրքերու հրամանատար Ֆրէնչ զօրավարը առտուն Թապանչու մտաւ։ Զօրավարը հանդիպեցաւ Համիլթըն և Սմիթ Տօրիէն զօրավարներու կիսաբաժիններուն։ Պոէրները տակաւին կը տիրեն արեւելեան ելքին։ Ֆրէնչ ու Համիլթըն զօրավարները կը պատրաստուին զանոնք անկէ վանելու։ Ռունտլ զօրավարը երէկ Թապանչուի հարաւային կողմը կը գտնուէր ութ մղոն հեռու։

—Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը հեռագիր ստացաւ թէ Բրէթօրիա գտնուող անգլիացի գերիներէն տասը հոգի ալ մեռեր են։

—Ութ հազար Պոէրներ կը գտնուին Պլէօմֆոնթայնի արեւելեան կողմը։

—Պատերազմական դաշտէն առնուած վերջին լուրերու նայելով Լորտ Ռոպէրթսի յառաջագիծը չէ յաջողեր, վասն զի Պոէրները փախեր են Պազութոլանտի ճամբով։

—Պոէրները պիտի տիրեն Պարքլի-Ուէսթի և պիտի քանդեն կամուրջները։ Վալի շրջակայքը բազմաթիւ Պոէրներ համախմբուած են։

Լէտիսմիթ.—Պոէրները քանի մը հարիւր հոգի ղրկեցին պաշտպանելու Վանռէնէնի ու Օլիվէրս-Հէքի կիրճերը, Օռանժի սահմանագլուխին վրայ։ Պատրաստութիւններ տեսնուեցան որպէս զի բոլոր զինուորները անմիջապէս համախմբուին այն անցքերուն վրայ ուր Անգլիացիները նախապէս պիտի յարձակին։

Բրէթորիա.—Եոհաննէսպուրկի պայթման վրայ առնուած վերջին լուրերու նայելով, զոհերուն թիւն է 30 մեռեալ և 54 վիրաւոր։ Տեղական իշխանութիւնները համոզուած են թէ արկածը դիտումի մը արդիւնքը չէ։ Քանի մը ձերբակալութիւններ կատարուեցան։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.—Պէրլինէն կը հեռագրեն Թայմզի.

«Վերջերս ըսուեցաւ թէ Նաւատորմին յաւելման ծախքերը գոցելու համար ելմտացոյցի յանձնաժողովին առաջարկած տուրքերէն երկուքը միայն նկատողութեան առնուած են կառավարութեան կողմէ։ Ա. Տուրք մը սակարանի գործառնութեանց վրայ և Բ. տուրք մը պարգեւաւոր արժէթղթերու վրայ։ Այս լուրը բուռն բողոքներու պատճառ եղաւ կղերական լրագիրներու մէջ որոնք կը յայտարարեն թէ այդ երկու տուրքերը բոլորովին անբաւական են նաւատորմին յաւելման ծախքերը գոցելու։ Քէօլնիշէ Վոլքսձայթունկ կ՚ըսէ. — «Ռայխսթակը այն ատեն պիտի քուէարկէ այդ ծրագիրը, երբ ապացուցուի թէ իրեն թէ պէտք եղածին չափ հասոյթի աղբիւրներ կան գործադրելու համար այդ ծրագիրը, առանց փոխառութիւն կատարելու։ Միւս կաթոլիք լրագիրները կ՚ըսեն թէ ելմտական խնդիրը ամէնէն աւելի առաջնութիւն ունի և որուն լուծումը խիստ կարեւոր է։»

—Պէրլինէն ուրբաթ օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ ելմտացոյցի խորհրդարանական յանձնաժողովը 8ի դէմ 20 քուէով ընդուներ է կեդրոնին առաջարկութիւնը թէ նաւատորմը աւելնայ, օտար ջուրերու մէջ մարտանաւերու թիւը շատնայ և իրեղէններու պահեստը մասամբ աւելնայ։

ՀԵՐՔՈՒՄ ՄԸ.—Նորթ Տոյչէ Ալկէմայնէ Ցայթունկ կը հերքէ այն լուրը թէ Գերմանիոյ նախարարապետ Հօհենլոհէ իշխանին Բարիզ գտնուիլը առնչութիւն ունի Վիլհէլմ կայսեր Բարիզ ուղեւորութեան՝ Արուեստահանդէսը այցելելու համար։ Հօհենլոհէ իշխանը ապրիլ 29ին Պէրլին պիտի դառնայ։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ ՍՈՎԸ.—Պէրլինի մէջ անցեալ երեքշաբթի Գերմանիոյ սեղանաւորական և ճարտարագործական գլխաւոր ներկայացուցիչները գումարում մը ունեցեր են նախագահութեամբ Գերմանիոյ կայս. պանքային ընդհանուր տնօրէն տոքթ. Քոխի։ Որոշուեր է հանգանակութեան մը ձեռնարկել ի նպաստ Հնդկաստանի սովեալներուն։ Գումարման պահուն 400,000 մարք հանգանակուեր է։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ Խորհրդարանը մայիս 8ին պիտի գումարուի և պատգամաւորութիւնները՝ մայիս 12ին։

ԻՐԼԱՆՏԱՑԻՆԵՐԸ.—Վիքթորիա թագուհին, յայտարարութիւն մը ուղղելով Իրլանտացիներուն, գոհունակութիւն կը յայտնէ Իրլանտայի մէջ իրեն եղած ընդունելութիւններուն համար։ Թագուհին նաև կ՚աղօթէ Աստուծոյ որ ժողովուրդին մէջ միաբանութիւն տիրէ։

ՏԱՆԻՄԱՐՔԱՅԻ նախարարութիւնը, ինչպէս ծանուցինք, հրաժարեցաւ։ Երեսփ. Ժողովին դեր-Նախագահ Պ. Շէստէտ նախարարապետ ու արտաքին գործոց նախարար կարգուեցաւ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ.—Հռոմէն կը հեռագրեն թէ Տէլ Մայնօ զօրավարը Պէրլինի իտալական դեսպան պիտի կարգուի փոխանակ Լանցա զօրավարին։

ՍԻԱՄԻ թագաւորին մէկ խորհրդականը Լոնտոն ու Բարիզ կ՚երթայ՝ ելմտական գործերու համար։

ՖԷՐՏԻՆԱՆՏ իշխանը, Իտալիոյ թագաւորին այցելելէն ետքը, երէկ Սոֆիա պիտի դառնար։

ՊԷՐԼԻՆԻ մէջ մեծամեծ պատրաստութիւններ կը տեսնուին գահաժառանգ իշխանին չափահասութեան մտնելու հանդէսներուն համար։ Ամէնէն աւելի զբաղած է արքունեաց հրամանատարը։ Ֆրանց Եոսէֆ կայսրէն զատ, այդ հանդէսներուն ներկայ պիտի գտնուին Սաքսոնիայի թագաւորը, Գավիէրայի Լէոբոլտ իշխանը և դաշնակցային պետութեանց իշխանները։ Եորքի դուքսն ալ ներկայ գտնուելով կայսերական պալատան մէջ պիտի հիւրընկալուի։ Ինչպէս ծանուցուեցաւ Քոնսթանթէն Քոնսթանթինովիչ մեծ դուքսը և Նաբոլիի իշխանն ալ ներկայ պիտի գտնուին։

ՄՈՍԿՈՒԱՅԷՆ կը հեռագրեն չորեքշաբթի օրուան թուականով.—Ցարը ու Ցարուհին երէկ գացին Զատկի հացկերոյթին որ տրուեցաւ ռուս ազնուականութեան ժողովասրահին մէջ։ Նոյնին Վեհափառութիւնները ընդունուեցան ազնուականութեան մարէշալ Թրուպեցքոյ իշխանին և ուրիշ մարէշալներու կողմէ։ Թրուպեցքոյ իշխանը բաժակ պարպեց Նիքոլա կայսեր կենացը, ազնուականութեան շնորհակալութիւնը և ուրախութիւնը յայտնելով՝ Նոյնին Վեհափառութեանց այցելութեանը համար։ Ցարը պատասխանելով «Կեցցէ՛ ազնուականութիւնը» գոչեց։ Կայսրը ու կայսրուհին երբ կը մեկնէին, ժողովուրդը համակրական ջերմագին ցոյցեր ըրաւ։ Ցարը և Ցարուհին այսօր այցելեցին այն վանքը որ 1524ին շինուած է և դիտեցին եկեղեցական ու պատմական բազմաթիւ հնութիւնները։ Ցետոյ պատարագի ներկայ գտնուեցան Ուզբէնսքիի մայր եկեղեցիին մէջ։ Կէս օրին Նոյնին Վեհափառութիւնները այցելեցին Սնամէնսքի վանքը և այն տունը որ Ռոմանով գերդաստանին օրրանը եղած է։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ մէջ ալ Զատկական տօնը շքեղ հանդէսներով կատարուեցաւ։ Վաղեմի սովորութեան մը համաձայն, արքայական գերդաստանը այցելեց բոլոր զօրանոցները։ Սպաները փունջեր մատուցին իշխանուհիներուն։ Նոյնպէս Թագաւորը բաժակ պարպեց զինուորներուն կենացը որոնց հետ հաւկիթ կոտրեց։ Հեծելազօրքերու զօրանոցին մէջ ներկայ էին նաեւ անգլիացի Զարչ գնդապետը և անգլիացի զբօսաշրջիկներ՝ ընտանեօք։ Այդ առթիւ հելլէն սպաները համակրութիւն յայտնեցին Անգլիոյ։

—Պիրէօ-Տէմիրլիի երկաթուղիի Պիրէօն-Թէմպէ մասը պիտի շինեն հելլէն յանձնառուներ։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՉԻՆ.—Ապրիլ 14ին Ռուսիոյ և Չինու միջեւ պայմանագրութիւն մը կնքուեր է, որով Չինու արտաքին գործոց Խորհուրդը կը հաւանի երկաթուղիի մը շինութեան՝ Պէքինի և Քիաքթայի մէջտեղը, ռուսաչինական պանքային քոնթրոլին տակ։ Եթէ լուրը ստոյգ է, այդ նոր գիծին ռազմագիտական կարեւորութիւնը շատ մեծ կը նկատուի։

ՍԹԷՖԱՆԻ արքիդքսուհին իր ամուսնոյն հետ երեքշաբթի օրը Լէօն ԺԳ. Պապին ներկայացեր է։ Ունկնդրութիւնը ժամ մը տեւեր է։

ԵՐԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Վիեննա, 28 ապրիլ.—Պուլկարիոյ իշխանը ապրիլ 30ին (այսօր) Վիեննա կը հասնի։ Քիչ ատեն մնալէ ետքը Սոֆիա պիտի դառնայ։

Պէռլին.—Վոլֆ գործակալութիւնը կը յայտարարէ թէ իրազեկ շրջանակներու մէջ բնաւ տեղեկութիւն չկայ որ Վիլհէլմ կայսրը մտադիր ըլլայ յառաջիկայ հոկտեմբերին Քէօնիկսպէրկի մէջ թագ դնելու իբրեւ Պրուսիոյ թագաւոր։

—Նորթ Տոյչէ Ալկէմայնէ Ցայթունկ կը հերքէ այն լուրը թէ Վիլհէլմ կայսրը մտադիր ըլլայ Բարիզ երթալու։

—Ռայխսթակին ելմտացոյցի յանձնաժողովը քուէարկեց այն ծրագիրը որ կը վերաբերի նաւատորմի կազմակերպելու խնդրին, Վիլհէլմ կայսեր փափաքին համաձայն։

Բարիզ.—Յունաստանի Նիկողոս իշխանը ամառը Բարիզ պիտի երթայ, Արուեստահանդէսը այցելելու։

Լոնտոն.—Տէյլի Էքսբրէս կ՚ըսէ թէ Ցարը այս տարի Բարիզ պիտի չերթայ։

—Օթթավայի (Քանատա) հրդեհին պատճառով երկու եկեղեցիներ այրեցան։ Անգլիոյ թագուհին ցաւակցական հեռագիր ուղղեց։ Անգլիոյ մէջ հանգանակութեանց ձեռնարկուեցաւ ի նպաստ հրկիզեալներուն։

ԴԻՄԱՑԿՈՒՆ ԵՒ ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ հովանոցներ ու գաւազաններ և հովանոցներու հինցած կերպասները փոխելու համար թէ՛ սեւ և թէ գունաւոր կերպասներ։

Պէտք ունեցողներէն կը խնդրէ մէյ մը իրեն դիմել, հանրածանօթ հովանոցավաճառ Ղալաթիոյ՝ ՄԻՀՐԴԱՏ Վ. ՀԱՅԿԱԶՆ։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Պիթլիսի նահանգին կուսակալ անուանուեցաւ Հաշուակալութեանց Ատեանին անդամներէն Հիւսնի պէյ։

—Բ. Դրան կայս. Ամէտի դիւանին քարտուղար անուանուեցաւ Նէճիպ պէյ, որդի Պիթլիսի նախորդ կուսակալ Մէճիտ էֆ.ի։

—Խարբերդի նահանգին կեդրոնական նաիպ անուանուեցաւ նախկին նաիպը՝ Խօճէր Լութֆի էֆ.։ Երուսաղէմի գաւառին նաիպ անուանուեցաւ Թէքիրտաղի նաիպ Ապտիւլհամիտ էֆ.։ Վանայ նահանգին Մոկս գաւառակին նաիպ անուանուեցաւ Սուրրէի Հիւմայունի նախորդ նաիպ Րէճէպ էֆ.։ Սըվազի նահանգին Տիվրիկ գաւառակին նաիպ անուանուեցաւ Սարայքէօյի նախկին նաիպ Իպրահիմ Իհսան էֆ.։ Պրուսայի նահանգին Կէմլէյիկ գաւառակին նաիպ անուանուեցաւ Մէհմէտ Մունիր էֆ.,

—Իւլայի առաջին աստիճան տրուեցաւ Հանրային Պարտքի վարչութեան Իզմիրի վերատեսուչ Համի Շէֆիք էֆ.ի։

—Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Հանրային Պարտքի կեդրոնական վարչութեան անօրէն Ալի Րիզա պէյի։

ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ.—Այսօր, Մուհարրէմ 1, արաբական 1318 տարուան առաջին օրը, բոլոր նախարարները և բարձրաստիճան պաշտօնատարները կայս. պալատ պիտի երթան, իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցանելու։

—Մէքքէի էմիրը, Եգիպտոսի Խտիվը, Եգիպտոսի արտասովոր պատուիրակ Ահմէտ Մուխթար փաշա, զօրաբանակաց հրամանատարները, կուսակալները և օտար տէրութեանց քով գտնուող օսմ. դեսպանները Մուհարրէմի առթիւ շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղած են կայս. պալատ։

—Հպատակ հասարակութեանց հոգեւոր պետերը և օտար դեսպանատանց առաջին թարգմանները այսօր կայս. պալատ կ՚երթան, իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցանելու։

—Փողերանոցին մէջ նոր պատրաստուած դրամներ կայս. պալատ մատուցուեցան։ Ատոնք, ըստ սովորութեան, նուէր կը տրուին նոր տարուան առթիւ։

—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Մուհարրէմի 10րդ օրը աշուրէ տրուի զինուորներուն։

ԿԱՅՍ. ՈՒՆԿՆԴՐՈՒԹԻՒՆ.—Ուրբաթ օրը՝ Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ Ռուսիոյ դեսպանատան գործակատար Պ. Զէրպաշէվի շնորհուած ունկնդրութեան ներկայ գտնուեցան նաեւ արարողապետ Իպրահիմ պէյ և Ռուսիոյ դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Մաքսիմով։

—Նոյն օրը Շուէտ-Նորվէկիոյ դեսպանին շնորհուած ունկնդրութեան ներկայ գտնուեցան արարողապետ Իպրահիմ պէյ ու դեսպանատան խորհրդական Պ. Ֆրէտոլմ։ Դեսպանը Վեհ. Սուլթանին ներկայացուց Շուէտացի Լինտկրէն հարիւրապետը, որուն չորրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան շնորհուեցաւ։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Մեսուտիէ ու Ասարը Թեվֆիգ մարտանաւերուն նման Մուգատտէմէի Խայր ու Օսմանիէ մարտանաւերն ալ նոր դրութեան համաձայն վերանորոգուին և առաջին կարգի մարտանաւի վերածուին։ Կայս. այդ Իրատէին գործադրութեանը համար նաւային սպաներէ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ։

ՀԻՃԱԶԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ շինութեանը համար Վեհ. Սուլթանին բարձր նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ։ Առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարար Զիհնի փաշա և կայս. անձնական սպայակոյտին միւշիր Շաքիր փաշա պիտի պատրաստեն այդ յանձնաժողովին խորհրդակցութեանց ծրագիրը։ Նոյնին Վսեմութիւնները նաեւ կայս. պալատան մէջ խորհրդակցութիւն մը կը կատարեն՝ այդ գիծին գործիքները և ուրիշ պէտքերը հայթայթելու եղանակին վրայ։ Սպայակոյտի դէր-գնդապետ Րիզա պէյէն զատ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան կողմէ կարող ճարտարագէտներ, կայս. Իրատէի մը համաձայն, պիտի երթան գիծին անցնելիք տեղերը սահմանելու։ Երկաթուղիի այդ գիծը, ինչպէս ծանուցինք, զինուորական վարչութեան կողմէ պիտի շինուի։ Այդ պատճառով զինուորական երկաթուղիի վաշտ մը պիտի կազմուի իբրեւ հսկող՝ գիծին շինութեանը աշխատելիք զինուորներուն։ Սուրիոյ կուսակալութեան և Ե. զօրաբանակին հրամանատարութեան ալ այդ մասին հարկ եղած հրամանները հաղորդուած են։

ՀԵՌԱԳՐԱԹԵԼ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Կ. Պոլսոյ և Եէմէնի միջեւ ուղղակի հաղորդակցութիւն մը հաստատելու համար, ցամաքային հեռագրաթել մը շինուի, վասն զի մինչեւ հիմա ընդծովեայ հեռագրաթելի միջոցաւ կը կատարուին հաղորդակցութիւնները որոնք երբեմն կ՚ընդմիջուին այդ թելերուն աւրուելովը։

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ մէջ նոր կառուցուած աղքատներու հիւանդանոցին յատուկ վիրաբուժական գործիքները և այլն Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած են։

ՓԻԹԼԻՍԻ նահանգին նոր կուսակալ Հիւսնի պէյ յառաջիկայ շաբաթ օր իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

ԽՄԵԼՈՒ ՋՈՒՐ.—Պաշտօնական մը կը ծանուցանէ թէ Վեհ. Սուլթ Իր հայրական հոգածութեամբ, որ մայրաքաղաքիս բնակիչները ջուրի նեղութիւն չքաշեն և այդ ամէն կերպով մաքուր և առողջապահական պայմաններու համաձայն հրամայած էր որ սենեկապետ Էմին պէյ, հանրային առողջապահութեան Պոնկովսքի փաշայէ, ճարտարագէտ Թէհ փաշայէ և ասոնց օգնական պէյէ բաղկացած յանձնաժողով մը կազմուի։ Արդ, այդ յանձնաժողովը Ղըլըխանէի հովիտին վերի կողմը զարկութիւն կատարելով 33ի չափ 80-90 լիւէ ջուր արտադրելիք՝ աղբիւրներ գած է։ Պոնկովսքի փաշա ատոնց նմուշները տարրալուծելով հաստատած է թէ համի և մաքրութեան տեսակէտով զանազան աղբիւրներու ջուրերէն են։ Պէրթիէ փաշա ալ տեղեկագրած է թէ այդ ջուրը քաղաք բերելու տակով շինուելիք ջրամբարները և տարուելիք շինութիւններու համար սուն հազար ոսկիի ծախք մը անհրաժեշտ է։ Նախարարաց Խորհուրդը որոշեր այդ գումարը 1316 տարուան ելմտացին մէջ նշանակուի։ Վեհ. Սուլթանն որուն մատուցուած է այդ որոշում հրամայեց անոր գործադրութիւնը, 30,000 ոսկին յառաջիկային Ն. Վեհափառութեան կողմէ շնորհուելու պայման Այդ շինութեանց մատակարարութիւնը այլն դատական նախարար Ապտիւրրահման փաշայի հսկողութեամբը պիտի կատարուի։ Այսօր, Մուհարրէմի առթիւ կայս. պալատան մէջ կատարուելիք շնորհաւորական արարողութիւններէն ետք Ապտիւրրահման փաշա շինութեանց վայրը երթալով և տասնըմէկ շինութիւններուն սկսել պիտի տայ Իրատէ մը հրամայած է նաեւ որ կան նախարարը երբեմն շինութեանց վայրը երթալով աչքէ անցնէ, գործը ժամ առաջ գլուխ հանուի։

ՄԱՆԱՍՏԸՐԻ գաւառական Թերթը կ՚ըսէ Մօնիթէօռ, կը յայտարարէ շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, և կուսակ կողմէ ձեռք առնուած միջոցներուն հանգին մէջ կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ.—Ամերիկեան լրագիրները կ՚ըսեն թէ հաւանական է Կ. Պոլսոյ ամերիկեան դեսպան Պ. Օսքր Շթրաուս, որ Ուաշինկթըն կը գտնուի մօտերս իր պաշտօնատեղին վերադառնայ։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ելմտացոյցը պատրաստելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը իր տեղեկագիրը պատրաստեց։ Ներքին գործոց նախարարութիւնը հրաւիրեց Քաղաքապետութիւնը որ այդ մասին իր կարծիքը յայտնէ։

ԴԱՄԱՍԿՈՍ-ՀԱՄԱՑԻ երկաթուղիին խնդիրը որ յետաձգուած էր, մօտերս վերստին ձեռք պիտի առնուի։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ երկաթուղիի գիծին Սարը պէյի մօտ գտնուած մասը որ անցեալ օրուան ողողումներուն հետեւանքով վնասուած էր, նորոգուեցաւ և շաբաթ առտու վերսկսաւ կառախումբերու կանոնաւոր երթեւեկութիւնը։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ լատինական նորաշէն եկեղեցին օծումը վաղը պիտի կատարուի։ Այդ արարողութեան ներկայ պիտի գտնուի պապական նուիրակ Մոնսենեօր Պոնէթթի։

ՕՍՄ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Թայմզի Վիեննայի թղթակիցը, կ՚ըսէ երկար հեռագիր մը ուղղելով իր լրագրին թուեր է այն ծառայութիւնները զորս օսմ. կառավարութիւնը, միւս տէրութեանց պէս, կը մատուցանէ խաղաղութեանը։ Թղթակիցը կը յարէ թէ օսմ. կառավարութեան զինուորական զօրութիւնը երկրին ու արքունի բութեան կը համապատասխանէ. թէ օսմ. զինուորները կազմակերպուած են Գերմանիոյ զինուորներուն նման որոնք աշխարհի ամէնէն առաջնակարգ և մարզուած զինուորները կը նկատուին. թէ օսմ. կառավարութիւնը մեծ ծառայութիւններ կը մատուցանէ Եւրոպայի խաղաղութեանը և թէ ամէն կողմէ կը հաստատուի որ հելլենական պատերազմէն ետքը օսմ. զինուորութիւնը աւելի կանոնաւորուած ու կազմակերպուած է։

ՃԱՊՈՆԻ կայսեր անդրանիկ որդին Քոթօ-Հիթօ Քանին իշխանը որ Բարիզ կը գտնուի, տեղւոյն օսմ. դեսպանին հետ տեսակցելով ըսեր է թէ Ճապոնի կայսրը երախտապարտ է Վեհ. Սուլթանին շնորհներուն համար և թէ օսմ. մայրաքաղաքը այցելելու համար եթէ արտօնուի, երախտապարտ պիտի մնայ։ Իշխանը յայտներ է թէ երբ Կ. Պոլիս գայ, Վեհ. Սուլթանին պիտի մատուցանէ իր շնորհակալութիւնները՝ Ն. Վեհափառութեան կողմէ զանազան առիթներով եղած հիւրասիրութիւններուն համար։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ նախարարութիւնը նկատելով որ Կ. Պոլսոյ շրջականերուն և Իզմիրի այն այգիներուն մէջ որոնք որթատունկէ զուրկ են, թթենիի մշակութեան ձեռնարկուած է, ինչ որ օգտակար չի կրնար ըլլալ, հրահանգ ուղղեց հարկ եղած որպէս զի այդ տեսակ այգիներուն ամերիկեան որթատունկ մշակուի։

Բ. ԴՈՒՌԸ, իրմէ խնդրուած հանգի մը պատասխանելով յայտարար թէ օսմ. գործակալութեանց և հիւպատոսարաններու կողմէ տրուած ու մաքսատուններու վկայականներ տանց ցոյց տրուելիք վկայականներուն պէտք է տուրքի մը փոխարէն վաւերացուին. բայց որպէս զի առեւտրական գործունէութիւնները յապաղումներու չեն թարկուին, մաքսատուններէ բաւական համարեն օսմ. դեսպաններուն և հիւպատոսներուն կնիքները, որոնց օրինակները արտաքին գործոց նախարարութեան կողմէ ղրկուին մաքսատուններուն։ Այդ կերպով նոյն կնիքներու բաղդատութիւնը միայն պիտի կատարուի։

ԳԻՆԻՆԵՐԸ.—Ելմտական նախարարութիւնը քննութեան ենթարկած է Հանրային Պարտքի վարչութեան երկրագործական քննիչ Պ. Ռիմսյի մէկ տեղեկագիրը՝ Թուրքիոյ գինիներուն նկատմամբ։

ԹՈՒՐՔԻՒՀԵԼԼԷՆ հիւպատոսական պայմանագրութեան խառն յանձնաժողովին բանակցութիւնները դադրած էին անհամաձայնութեան մը պատճառով։ Օսմ. պատուիրակները այդ մասին առանձին խորհրդակցութիւն մը կատարելով արդիւնքը տեղեկագրեցին Մեծ. Եպարքոսին։

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ վերատեսչութեան արձանագրութեանց դիւանին պետ կարգուեցաւ անցագիրներու դիւանին տնօրէնին օգնական Սաւըզ պէյ որ հմուտ է գերմաներէնի ու Փրանսերէնի։

ՏԻՖԼԻՍ ԳԵՏԸ.—Պաղտատէն կը հեռագրեն թէ Տիֆլիս գետին ջուրերը որոնք յորդած էին, մինչեւ հիմա 167 հարիւրորդամեթր իջած են։ Քաղաքին շուրջը հաւաքուած ջուրերն ալ քաշուեր են։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ Քիլաք զրահաւորը անցեալները Պասրա ժամաներ և քանի մէկ թնդանօթ արձակելով ողջուներ է օսմ. բերդը, ուրկէ փոխադարձաբար պատասխանուեր է։ Զրահաւորին հրամանատարը, Պաղտատի ռուսական հիւպատոսին հետ որ Պասրա կը գտնուի, պաշտօնական այցելութիւն տուեր է կուսակալին, որ հետեւեալ օրը փոխադարձ այցելութեան գացեր է ռուսական մարտանաւը։

ԱՏՐՃԱՆԱԿԻ ԱՐԿԱԾՆԵՐԸ. — Իզմիրի մէջ Զատկի առթիւ արձակուած ատրճանակներէն տասը հոգի վիրաւորուեր են, որոնցմէ մէկ քանին վտանգաւոր վիճակի մէջ են եղեր։

ԵԼՄՏԱՑՈՅՑԸ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ կառավարական պաշտօնատուններ մեծ ուշադրութիւն ընեն ելմտացոյցին հաւասարակշռութեանը, ծախքերը զեղչելու և հասոյթները աւելցնելու ջանալով։

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.—Ձեռնհաս իշխանութիւնը նկատելով որ ամուսնութեան ծախքը վճարելու անկարող կարօտ անձեր պաշտօնական գործողութիւններէն խոյս կու տան, որով մարդահամարի տոմարներուն մէջ արձանագրութիւն չի կատարուիր, նկատողութեան առած է՝ կարօտ անձերուն համար ամուսնութեան ձրի արտօնագիրներ հաստատելու խնդիրը։

ԻՆՖԼՈՒԷՆՑԱ ԵՒ ԹԻՖՕ. — Իզմիրի մէջ այս միջոցիս ինֆլուէնցա և թիֆօ հարկած և տեղւոյն թաղապետական բժիշկներուն թիւը անբաւական ըլլալով, զինուորական բժիշկներ ալ յատկացուած են որոնք պիտի աջակցին թաղապետական բժիշկներուն։

ՖԼՈՐԻՆԱ գաւառակին գայմագամի օգնական Պետրոս էֆ. չաբաթ օրը Մանաստըր ուղեւորեցաւ։

ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐԸ.—Մախսուսէի Միէֆէ, Հոսէյնա ու Ինայէթ շոգենաւերը 2520 ուխտաւորներով ճիտտէէն Թուրսինա ժամաներ են։ Ուխտաւորները մաքրանոց փոխադրուած են, ուր պիտի աւարտեն տասնըհինգ օրուան քարանթինայի պայմանաժամը։

ՈՂՈՂՈՒՄՆԵՐ.— Սէլանիկի մէջ ու շրջակայքը տեղացած յորդառատ անձրեւներ մեծապէս վնասեցին հունձքերուն։ Վարտար գետը յորդեցաւ։ Նաւնտուլար, Քուլաքիա ու Թոբսին գիւղերը ողողուած են. գիւղացիները կը բնակին Սէլանիկի թաղապետութեան կողմէ ղրկուած վրաններու տակ։ Երեքշաբթի օրը Մանաստըր ուղեւորող կառախումբը Ա. կուսթոսի մէջ կեցեր է։ Նաեւ Մանաստըրէն եկող կառախումբն ալ Ֆլորինայէն անդին չէ կրցած անցնիլ, վասն զի այդ երկու կայարաններուն միջեւ ճամբան աւրուած էր ողողումներու հետեւանքով։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ կը գրեն թէ հոն գտնուող ուխտաւորներուն թիւն է 12700 Օրթոտոքս, 1300 Հայ և 500 Լատին, Յոյն կաթոլիկ, ևայլն։

ԺԱՆՏԱԽՏԸ ճարակեր է նաեւ Պարսկաստանի սահմանագլխին վրայ գտնուած քսանըհինգ գիւղերը։

—Հրահանգ տրուած է որ Սիւլէյմանիյէ գաւառին մէջ առողջապահական խիստ միջոցներ ձեռք առնուին։ Նաեւ բժիշկներ պիտի ղրկուին նոյն գաւառը, հանրային առողջապահութեան վրայ հսկելու համար։

ԽԱՐԲԵՐԴԻ բէտիֆներու հրամանատար միրլիվա Իզզէթ փաշա մեռեր է։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Խարբերդի Պիւթիւրքէ գիւղաքաղաքին մէջ վերջերս երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեր են, առանց վտանգաւոր հետեւանք մը ունենալու։

—Երէկ առտու Սէլանիկի մէջ և չաբաթ գիշեր ալ Եոզղատի մէջ երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեր են։

ԱՏԷՆԻ երկրաշարժէն վնասուածներուն ի նպաստ կատարուած հանգանակութեան գումարը հասաւ 4,359,920 ղրուշի։

ՊՈԼՍՈՅ ապահովութեան Սնտուկին տեսչութիւնը նկատելով որ այդ Սնտուկին հաստատութենէն մինչեւ այսօր տնօրէնի պաշտօն վարողներէն ոմանք առանց աւանդի և կամ նուազ արժէքով աւանդով դրամ փոխ տուած են, այդ մասին հարկ եղածը ի գործ դնելու համար խնդիրը մասնաւոր առեւտրական և հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան։

ԱՓՐԻԿԵԱՆ ՏՐԻՊՈԼԻՍԻՑ նոր կուսակալ Իսմայիլ Քէմալ պէյ Ֆուաս շոգենաւով պիտի ուղեւորի իր պաշտօնատեղին։

ՄԱՐԱՇԻ լեռներուն վրայ, քսան օր առաջ երկու օր շարունակ ձիւն տեղացեր է և դաշտերուն մէջ ալ [illegible]։

ԳԱՐԱՔԷՕՅԻ կամուրջը այս օրուընէ սկսեալ գիշերները ժամ 5ին պիտի բացուի։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ վարչութիւնը որոշեց Ռումէլի Հիսարի նաւամատոյցը աւելի վեր տեղ մը փոխադրել։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ Ֆերմէնէճիլէր թաղին մէջ, առջի գիշերը, անծանօթ անձ մը ռեվոլվէրով ծանրապէս վիրաւորեց Բէթրօ անուն անձը։

ԿԱՏՂԱԾ ՇՈՒՆ.— Երէկ Բերայի Գազանճը թաղին մէջ կատղած շուն մը խածաւ Վէյս անուն մարդ մը։

ԽԱՍԳԻՒՂԻ կողմը, Շիրքէթի Խայրիէի գործարանին մէջ, 32 թիւ շոգենաւին վրայ աշխատող Օսման անուն ներկարար մը վար խնալով վիրաւորուեցաւ։

ԲԵՐԱՅԻ ՍԻՒՐՔԻՆ անօրէն Պ. Լուի Ռօգա Ռամիէզ, որուն ձեռնարկութիւնները միշտ գոհ ձգած են հասարակութիւնը, Թէփէ-Պաշիի թաղապետական պարտէզին վարէն կարգուած է ամառուան եղանակին համար և տարակոյս չկայ որ հոն դիմող երկսեռ բազմութիւնը գոհ ձգելու համար ամէն հոգածութիւն պիտի նուիրէ։ Պ. Ռամիէզ միեւնոյն ատեն կը պահէ Տնօրէնութիւնը Սիւրքին ուր օփերէթի ներկայացումներ կը տրուին ամէն գիշեր։

ԽՈՒԼԵՐՈՒՆ.—Հարուստ կին մը որուն խլութիւնը և ականջներուն բզզիւնը բժշկուած էր Նիքըլսըն հաստատութեան արհեստական թմբուկներովը, այդ հաստատութեան նուիրած է 25,000 ֆր. որպէս զի այն բոլոր խուլերը որոնք միջոց չունին յիշեալ թմբուկներէն գնելու, կարենան ձրիաբար ստանալ։ Դիմել այդ հաստատութեան (Institut) հասցէին Congcott, Gunessbry, London W.

HYPOPHOSPHITE DE CHAUX

Բարիզի դեղագործներէն Կրիմօ եւ Ընկ., 20 տարիէ ի վեր կը պատրաստեն Իբօֆօսֆիթ տը շօյի օշարակը որ ճշմարիտ բալասան մըն է կուրծքի հիւանդութեան դէմ. իր ազդեցութեան տակ հազը կ'անցնի, գիշերային քրտինքը կը դադրի եւ հիւանդը քիչ ատենուան մէջ կը վերագտնէ իր առողջութիւնն ու փորը։ Իր լաւ յատկութիւններուն պատճառաւ, շատ մը կեղծեր երեւան եկած են. ուստի պէտք է իւրաքանչիւր սրուակի վրայ փնտռել Կրիմօ և Ընկ. ստորագրութիւնը։ Այս օշարակը միշտ վարդագոյն է։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երուսաղէմի մեր թղթակիցը կը գրէ մեզ Ապրիլ 8 թուականով. «Վայելուչ շուքով կատարուեցան Աւագ-Հինգշաբթիի ցերեկուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագն ու իրիկուան Ոտնլուայի արարողութիւնը։ Եթէ աչքի զարնելիք բան մը կար՝ այն է թէ, այս տարի թէ՛ եկեղեցւոյ զարդերը և թէ եկեղեցական զգեստները չէին համապատասխաներ նախընթաց տարիներուն։ Արարողութիւններն ու երգեցողութիւնները մանաւանդ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ամէն հանդէսներու ատեն պատկառելի ներկայութիւնը ու Ն. Սրբազնութեան հոգեպարար քարոզները մեծ մխիթարութիւն պատճառեցին բազմաթիւ հայ ուխտաւորներուն։

Աւագ-Հինգշաբթի ցերեկուան Ս. Պատարագը մատոյց Գեր. Տ. Մամբրէ Սրբազան Մարկոսեան, իսկ իրիկուան Ոտնլուայի հանդէսը անձամբ կատարեց Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հայրը։ Այս երկու հանդէսներուն բաց ի մեր Ուխտաւոր խումբէն, ներկայ էին անթիւ օտարազգիներ։ Ժողովրդեան հոծ բազմութիւնը անհնար էր Ս. Յակոբայ Տաճարին մէջ պարունակել։

Աւագ-Ուրբաթ գիշեր որ ատեն «Քրիստոսի Մատնութեան» խորհուրդը կը կատարուի, Արժ. Տ. Մեսրոպ Արեղայ երեք քառորդ ժամու չափ խիստ սրտագրաւ քարոզ մը խօսեցաւ՝ որ գնահատուեցաւ ամէնէն։ Քարոզիչ Արեղան այժմէն ցոյց կու տայ յանձն, ապագային մէջ մեծ բեմբասաց մը ըլլալու չքնաղ յատկութիւնը։

Հիմայ, երբ այս տողերը կը գրեմ, Ս. Յակոբայ մեծ զանգակները մեծադղորդ կը ղօղանջեն ու կը պատրաստուինք Ս. Յարութիւն երթալու՝ ուր պիտի ըլլէ աւանդական լոյսը։ Քաղաքիս մէջ, այս վայրկեանիս, մօտ 30.000 քրիստոնեայ ուխտաւոր կայ։

Յուսալից ենք որ շնորհիւ կայս. բարեխնամ կառավարութեան և Հայ ու Յոյն երկուց Ս. Պատրիարքաց բարեկամական սիրոյն, անցեալ տարուան պէս գեղեցիօրէն պիտի աւարտի Լուսաւորեայի սոյն ամենանկնառ հանդէսը։»

Երուսաղէմի մեր թղթակիցէն ստացած ենք նաեւ ընդարձակ թղթակցութիւն մը զոր պիտի հրատարակենք Արեւելքի վաղուան թուով։

—Խարբերդի մեր թղթակիցը կը գրէ մեզ թէ Արաբկիրի համակրելի առաջնորդ Գեր. Մուշեղ Ծ. Վ. Սերոբեան երեք օր մնացեր է հոն դէպ ի Արաբկիր գացած պահուն։ Այդ առթիւ Մեզիրէի վերին եկեղեցւոյն մէջ գեղեցիկ քարոզ մը խօսեր է, իրեն ունկնդիր ունենալով Խարբերդի հայ բնակչութեան ստուար մասը։ Տ. Մուշեղ վրդ. շատ սիրալիր ընդունելութիւն մը գտեր է Խարբերդի մէջ, թէեւ չէ կրցեր շատ մնալ հոն, որովհետեւ Արաբկիրի կրօնական ու քաղաքական ժողովներէն խառն պատգամաւորութիւն մը մինչեւ Խարբերդ եկեր է զինքը Արաբկիր առաջնորդելու համար։

—Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Վսեմ. Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան, շաբթուս մէջ արձակուրդով Եւրոպա կ'ուղեւորի, իր անձնական տկարութիւնը դարմանելու համար։

—Գեր. Մուշեղ վարդապետի Արաբկիր ժամանելուն մասին ալ ստացած ենք նամակ մը մեր Արաբկիրի թղթակցէն՝ զոր պիտի հրատարակենք մեր վաղուան թուով։

—Մամուրեանի յոբելեանին առթիւ տրուած նուէրներուն, ինչպէս նաեւ այն հետաքրքրական հատորին վրայ՝ որ Յոբելեանին առթիւ պիտի հրատարակուի Կարգադիր Մասնախումբին կողմէ, հետեւեալ շահեկան յայտարարութիւնը կը գտնենք Արեւելեան Մամուլի վերջին թիւին մէջ։

«Արդէն սոյն Յոբելեանի պատրաստութեան ժամանակ՝ այլ և այլ կողմէրէ հասած նիւթական և դրամական նուէրները մի առ մի շնորհակալութեամբ կը յիշատակուէին մայրաքաղաքի ազգային օրագիրներու մէջ, և նոյն ինք Պատ. Կարգադիր Յանձնաժողովը իր յայտագրին ու Յոբելեարը իր ատենաբանութեան մէջ՝ եթէ ոչ մանրամասնօրէն, գէթ ընդհանուր կերպով յիշատակած էին եղած պարգեւներուն քանակն ու տեսակը և սրտագին շնորհակալութեամբ պատասխանած՝ այն ամէն համակրական ցոյցերուն որ հանրութեան ուսումնասիրական և գրասիրական զգացումներուն ապացոյցներն էին։ Բայց այժմ հեռուանց հեռու գանգատներ կը լսուին թէ՝ կարգ մը ազնիւ նուիրատուներու անուններուն հետ պարգեւներն ալ չեն յիշատակուած մեր և այլ թերթերու մէջ։ Ըստ մասին իրաւացի են այդ գանգատները. սակայն պէտք չէ մոռնալ, որ մի քանի նուէրներու պատրաստութեան լուրերը թէեւ յիշատակուած այլ վերջէն կամ ուշ հասած լինելով իրենց հասցէին, վերստին յիշատակելու պէտք չէր տեսնուած, մանաւանդ նկատելով որ յատուկ գրքոյկով մը՝ ինչպէս արդէն յայտարարուած է, պիտի հրատարակուին Յոբելեանի վերաբերող ամէն իրողութիւններ, գրուածներ, պարգեւներ և նուիրատուներուն անունները։ Սակայն միւս կողմէ ամէն թիւրիմացութեան ու ակամայ զանցառութեան վերջ տալու համար, պարտ է յիշատակել այն նուէրները որ Յոբելեանի հանդէսէն վերջը հասան Պ. Մամուրեանի։

«Ահաւասիկ.—Ս. Հայրապետը իր օրհնաբեր պատուական կոնդակովը յղած էր նաեւ 100 ռուբլի, մարտ ամսոյ մէջ։

«Մանչեսթըրի Ազնիւ հայ Տիկիններու կողմէ փառաւոր թանկեայ աթոռ մը, իսկ ազգայիններու կողմէ 32 անգլ. ոսկի։

«Տիարպէքիրցի Մեծ. Պօղոս Վ. Տ. Գաբրիէլեանը կողմէ յախճապակեայ արծաթապատ կաղամար մը։

«Ամերիկեան Հայ գաղութներու ընթերցասրահներուն կողմէ ոսկեզօծ գեղեցիկ կաղամարներ, գրչակալներ ու գրիչներ, ինչպէս նաեւ յիշատակելի է, ի պատիւ Յոբելեարին տրուած նուագահանդէսը՝ ի Պոստըն, նախաձեռնութեամբ Պ. Վիգ. Վարդ Վրոյրի և Պ. Պրիւմիզի ուղղութեամբ, նուագահանդէսը, որ անցեալ դեկտ. 10ին կը կատարուի և որուն կը մասնակցին արական և իգական սեռէ բազմաթիւ ընտիր անձինք, իբր մուտքի տոմսակ ընդունելով Յոբելեարին լուսանկարը։

«Ծովայէն՝ Յոբելարի գերազնիւ մի աշակերտուհի՝ Լուսի Գասպարեանէ՝ չինական ամենագեղեցիկ մետաքսեայ հողմարգել մը (Paravent)։

«Գահիրէի Պատ. Կարգադիր Յանձնաժողովին ձեռքով հաւաքուած գումարը՝ օսմ. ոսկի 53։»

—Կիրակի օրեայ Զ. դասախօսութիւնը երէկ տեղի ունեցաւ Բերայի Արուեստանոցին սրահին մէջ։ Առաջին դասախօսն էր Պէրպէրեան էֆէնտի, որ դարձեալ հոգեբանութիւնը ունէր իրեն նիւթ. յարգելի դասախօսը մէկուկէս ժամէն աւելի անընդհատ խօսեցաւ. շատ մը ուսուցիչներ չէնք շնորհք կը քնանային դասախօսութեան միջոցին։ Երկրորդ դասախօսն էր Ուսումնական Խորհրդոյ ատենապետ Տօքթ. Վահրամ էֆ. Թորգոմեան, որ վարժարաններուն առողջապահութեան կարեւոր խնդրին վրայ շատ սիրուն, շատ հրապուրիչ ասուլիս մը ըրաւ, որ ամբողջ կէս ժամ խնդում հետաքրքրութեան մը մէջ պահեց բոլոր ունկնդիրներն ալ անխտիր։ Տօքթ. Վահրամ էֆ. Թորգոմեանի համար կրնայ ըսուիլ որ ամէնէն յաջող ատենախօսներէն մէկը եղաւ այս դասախօսութեանց, որոնց գլխաւոր հանգամանքը պէտք է ըլլայ ոգեւորիչ խօսուածք մը և քիչ ժամանակ տեւելը։ Յատկութիւն մը զոր մինչեւ այսօր Սուրէնեան էֆ. և Ուսումն. Խորհրդոյ յարգելի ատենապետը միայն ցոյց ունին։

—Մանչեսթըրի բարեսէր ազգայինները այս անգամ մեծ քանակութեամբ ճերմակեղէն ու կտաւ հաւաքելով ղրկեր են Ազգ. Հիւանդանոցի հոգաբարձութեան, հիւանդանոցի պատսպարեալներուն յատկացնելու համար։

—Կ'ըսուի թէ Զմիւռնիոյ առաջնորդ Տ. Մելքիսեդեկ արքեպիսկոպոս Մուրատեանց ամսոյ վերջերը մայրաքաղաք պիտի գայ իր առողջութիւնը դարմանելու համար։

—Իզմիրի Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյն մէջ, երէկ, Մշոյ Ծխրագոմ գիւղին անհովիւ եկեղեցւոյն վրայ քահանայ ձեռնադրուեր է տիրացու Մովսէս Տ. Ստեփանեան։

—Սեբաստիոյ Խորսխանայ գիւղին մէջ վերջերս կատղած գայլ մը մտնելով քանի մը հոգի կը յօշոտէ, որոնց մէջ կը գտնուի նաեւ տեղւոյն Տ. Սմբատ Մազմանեան քահանան։ Գայլը խեղճ մարդուն ստամոքսը կը բանայ և աղիքները կ'ուտէ։ Տեղւոյն գիւղացիները այս պահուս հետամուտ են եղեր նոր քահանայ մը գտնելու և իրենց ընտրութիւնը ըրեր են յանձին տիրացու Կարապետ Թոփալեանի որ գիւղին եկեղեցւոյն մէջ կը պաշտօնավարէ։ Մեզ կը տեղեկացնեն թէ տիրացու Թոփալեան մերժեր է քահանայ ձեռնադրուիլ։ Անշուշտ Սեբաստիոյ Գեր. Առաջնորդը լաւ կարգադրութիւն մը պիտի ընէ այս մասին։

—Տիարպէքիրի քաղաքական հասարակութեան ժողովարաններուն մէջ Հայ եկեղեցւոյ շարականներէն և երգերէն մէկ քանիները սկսեր են երգուիլ։

—Արեւելքի չաբաթ օրուան Ա. էջին հինգերորդ սիւնակին 71 րդ տողին վերջի բառը կարդալ «խառնի»։

ԱԶԴ.—Գարակէօմրիւկի Ս. Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցւոյ առժամեայ քարոզիչ Գեր. Տ. Տաճատ վարդապետ Ոսկանեան, ապրիլ 16 յառաջիկայ Նոր կիրակի, և ապրիլ 20 յաջորդ հինգշաբթի յատկապէս կանանց համար հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել և հոգեւորապէս մխիթարել բարեպաշտ ուխտաւորս։

Ծանօթութիւն

Ապրիլ 16 Նոր կիրակէ ժամերգութիւն ի ժամ 12։

Ապրիլ 16 Նոր կիրակի, պատարագ ի ժամ 3։

Ապրիլ 20 Հինգշաբթի, ժամերգութիւն ի ժամ 1,30։

Ապրիլ 20 Հինգշաբթի, պատարագ ի ժամ 3։ 1—3

ԹՂԹԱԲԵՐ
ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

(Ապրիլ 27ի թերթէն)

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

Հետեւեալ հեռագիրները կը հաղորդուին այն զինուորական գործողութեանց վրայ զորս Ֆրէնչ զօրավարը Տիւէթսորբէն անցաւ, Պօէրներու նահանջման գիծին վրայ և որուն հետեւանքով Պօէրները վերցուցին Ուէբէնէրի պաշարումը, որպէս զի իրենք չպաշարուին.

Տամֆօնրայն 24 ապրիլ.— Երէկ եւ այսօր Քարիւ զօրավարին կատարած գործողութեանց նպատակն էր կարելի եղածին չափ շուտով հաղորդակցութիւն հաստատել Ռունտլ զօրավարին հետ։ Պօէրները 1600 հոգի էին՝ թնդանօթներով և խորտընկէցներով։ Աւասիկ Քարիւ զօրավարին ծրագիրը.— Գոյք փոխադրող սայլերու բազմաթիւ խումբ մը Պօէրներու գիծերուն երկայնքէն անցընել, առանց նեղուելու թշնամիէն։ Այդ նպատակով Ֆրէնչ զօրավարը յարձակեցաւ Պօէրներու աջ թեւին և կողին վրայ. մինչդեռ Քարիւ զօրավարին թնդանօթաձիգները կը ռմբակոծէին Պօէրներուն ձախ թեւը որ երկայն ու նեղ բլուրներու կը յենուր։ Այդ միջոցին Քարիւ զօրավարը այդ բլուրներուն դիմացը կը ձգէր հետեւակներու զօրագունդ մը՝ Պօէրներուն արգելք ըլլալու համար։ Քարիւ Զօրավարը, այդ կարգադրութիւններէն ետքը, իր բոլոր գոյքերով և կիսաբաժինին մնացած մասովը կ'անցնէր բլուրի մը երկայնքէն, զոր Ֆրէնչ զօրավարին հեծելազօրքերը նախապէս գրաւած էին, առանց մարդ մը կորսնցնելու։ Այս շարժումը պարտաւորեց Պօէրները թողուլ իրենց գրաւած դիրքերը՝ հետերնին տանելով իրենց թնդանօթները ու գոյքերը։ Ֆրէնչ զօրավարը հիմա Պօէրներու գլխաւոր դիրքին առաջակողմը կը գտնուի, քիչ հեռուն։ Քարիւ զօրավարը այրեց ագարակ մը, թէեւ սպիտակ դրօշ պարզուած էր հոն։ Պօէրները կրակ ըրած էին անգլիական զինուորներուն վրայ։ Զօրավարը իմաց տուած էր ագարակին տիրոջը թէ չի կրնար հանդուրժել այդ վիճակին և թէ պէտք է որ կամ զէնընկէց ըլլան ու հանդարտ կենան և կամ բացարձակապէս միանան թշնամիին։

Տիւէթսորբ, 26 ապրիլ.— Պօէրները երէկ իրիկուան հեռացան իրենց գրաւած դիրքէն։ Ֆրէնչ զօրավարը որ Պլէմֆօնթայնէն կու գար, Ռույի-Քոբի մէջ Պօէրներուն հետ ընդհարում մը ունենալէ ետքը անոնց հաղորդակցութեան գիծը կտրեց Պլէօմֆօնթայնի հիւսիսային կողմը։ Պօէրները որոնց կը հրամայէին Պոթա ու Տիւէթ զօրավարները, դէպ ի հիւսիսային արեւելք քաշուեցան։ Անոնց կորուստը շատ է։

Տիւէթսորբ, 25 ապրիլ.—Ֆրէնչ զօրավարը այսօր Տիւէթսորբէն մտաւ։ Հեծելազօրքերու 3րդ ու 4րդ կիսաբաժինները թնդանօթներով առտուն կանուխ մեկնեցան բանակտեղէն։ Պօէրները որոնք քաղաքին շրջակայքը դիրք մը գրաւած էին, Անգլիացիներուն թնդանօթաձգութեանը չդիմանալով ետ քաշուեցան։ Բրիտանական հեծելազօրքերը Պօէրներուն ետեւէն ինկան և յառաջացան մինչեւ այն բլուրը որ քաղաքին հիւսիսակողմը կը գտնուի Պօէրներուն ձեռքը։ Ասոնք անյաջողութեան մատնած էին Ռունտլ զօրավարին կիսաբաժինը։ Կ'ըսուի թէ 6000 Պօէրներ երէկ քաղաքին մէջէն անցան, պատսպարելու համար Ֆրէնչ զօրավարին կողմէ իրենց ետեւէն կատարուելիք յարձակումէն։

ԲՐԷԹՕՐԻԱՅԻ ՊԱՅԹՈՒՄԸ

Բրէթօրիա, 25 ապրիլ.—Առջի գիշերը Պէկլի և Ընկերութեան մեքենաներու գործարանին մէջ սոսկալի պայթում մը պատահեցաւ։ Թրանսվալի կառավարութիւնը այդ գործարանը իբրեւ զինարան կը գործածէր՝ գերման ճարտարագէտի մը տնօրէնութեանը տակ։ Շէնքին արտաքին պատերը փլան և ամբողջ շէնքը քիչ ատենէն հրոյ ճարակ եղաւ։ Պայթման ահարկու ձայնին կը միանային շրջակայքը հաւաքուած սարսափահար կիներու և տղոց աղաղակները։ Տասը գործաւորներ սպաննուեցան և 32 վիրաւորուեցան։ Մեքենաներու մեծ մասը ազատուեցաւ։ Երկու հարիւր գործաւորներ կ'աշխատէին հոն, մեծ մասամբ Իտալացի ու Ֆրանսացի։ Պայթման պատճառը յայտնի չէ։ Կարմիր Խաչի շարժուն հիւանդանոցները և Ֆրանսայի հիւպատոսը ու զինուորական կցորդը ամէն խնամք կ'ընեն վիրաւորներուն։

ՀԵՌԱԳԻՐ
ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 29 ապրիլ.—Առնուած հեռագիրներու եզրակացութենէն կ'երեւայ թէ Անգլիացիները ետ մղած են Պօէրները այն դիրքերէն զորս կը գրաւէին Թապանչուի շրջակաները։

ՊԷՐԼԻՆ.—Տրէզտէր Նախրիխթեն կ'ըսէ թէ Հոլանտայի արտաքին գործոց նախարար Պ. տը Պօֆուռ յորդորեր է Պօէրներու պատուիրակութիւնը որ հաշտութեան համար բանակցի Անգլիոյ հետ, որովհետեւ եւրոպական տէրութեանց դիմումը առ այժմ ազդեցութիւն չի կրնար ունենալ։

ԼՈՒՐԷՆՍՕ ՄԱՐՔԷԶ.—Պօէրները զօրաւոր կերպով կ'ամրացնեն Եոհաննէսպուրկի և Բրեթորիայի շրջակաները։ Եոհաննէսպուրկի գործարանին մէջ աշխատող գործաւորները շաբաթը 700 ռումբ կը պատրաստեն։

ԲԱՐԻԶ.—Պօէրները մեծաքանակ ռազմամթերք կը մթերեն Լիտէնպուրկի մթերանոցներուն մէջ։ Ասկէ ալ կը հասկցուի թէ իրենց վերջին ապաստանարանը պիտի ըլլան անմատչելի լեռները։

—Թապանչուի արեւելեան կողմը Ֆրէնչ ու Համիլթըն զօրավարները սկսած են կռուիլ Պօէրներուն հետ։

ՕԹԱՎԱՅԻ ՀՐԴԵՀԸ

ԼՈՆՏՈՆ.—Օթավայի հրդեհին պատճառած վնասը ահագին է։ Չորս հազար քառակուսի մեթր տարածութեան վրայ գտնուած տուներ մոխիր դարձած են։ Նիւթական վնասը 150 միլիոն տոլարը կ'անցնի։ 13,000 հոգի անպատսպար կը գտնուին։ Հանգանակութիւններ կը կատարուին հրկիզեալներուն օգնելու համար։

ԱՐԿԱԾ ՄԸ

ԲԱՐԻԶ.—Այսօր Արուեստահանդէսին մէջ գործաւորները երբ լաստակերտ մը կը վերցնէին, «Երկրագունդ»ը Շան տը Մառսի միացնող կամրջակը փլաւ։ Ինը հոգի մեռան և ինը հոգի ալ վիրաւորուեցան։

ՑՈՐԵՆԻ ԳԻՆԸ

ԲԱՐԻԶ.—Նիւ-Եորքի մէջ ցորենի գինն է 73.37։ Լիվըրբուլի բէջ՝ 5/9 3/4։ Մարսիլիոյ մէջ՝ 16.50։

ՍԱԿԱՐԱՆ

Սակարանական գրելու համար նիւթ կը պակսի, այնչափ տկար և անշարժ կը մնան գրեթէ բոլոր թուղթերուն սակերը, ատենէ մը ի վեր։ Եւ եթէ երբեմն թերթերու Սակարանական բաժնին մէջ տեղեկութիւններ կ'երեւան, Սակարանական տեղեկութիւններ ըլլալէ աւելի քաղաքական ծանօթութիւններ են, որոնք «բանագրօսիկ կերպով» մտցուած են «Սակարանական» խորագրին տակ։ Ժամանակէ մը ի վեր եղած աննշան ելեւէջները, վեր կամ վար եղած տարբերութիւնները ոչ այլ ինչ են, եթէ ոչ գնուելու կամ ծախուելու քանակութեան համեմատութեամբ յառաջ եկած տարբերութիւններ. վասն զի այսինչ կամ այնինչ պատերազմական կամ սեղանաւորական լուրին ազդեցութեամբ տարբերութիւններ չի կան առ այժմ։ Իրաւ է թէ, մանաւանդ անգլիական քոնսոլիտէն և Թրանսվալը, պատերազմի վիճակին համեմատութեամբ ելեւէջ կ'ընեն, բայց, ինչպէս կը տեսնէք, օրերէ ի վեր պատերազմի դաշտէն—կամ աւելի ճիշտը լեռներէն—կարեւոր լուր մը չկայ, որուն համեմատ գիներն ալ տարբերութիւն մը ընեն։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	24	35
Ամէնէն բարձր գին	»	24	37
Ամէնէն վար գին	»	24	35
Ռումէլիի Երկթ. զոց.	Ֆր.	119	75
Ամէնէն բարձր գին	»	120	12
Ամէնէն վար գին	»	119	62

ԲԱՑՈՒՄ 17 Ապրիլ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	24	36
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	119	50

Օսմանիյէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթթմ.		2	35
Ընկ. Օթ. Շանժ է Վալէօր	Օ. Ո.	0	15
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	25
Թօմպաքէյ պաժնէթ.		700	—
» [illegible]		223	1/2
» [illegible]	Ֆր.	480	—
Քարափ [illegible]	»	483	—
Թրանսվալ	»	68	75

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	18
Անգլիական ոսկի	»	110	08
[illegible]	»	90	15
[illegible]	»	51	06
[illegible]	»	108	10
[illegible]	»	95	—
[illegible]	Օ. Ո.	8	61

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	—
» » » չէք	»	109	30
Բարիզ » »	Ֆր.	23	05
» » » չէք	»	22	95
Պէրլին ամստոկոս չէք	Մարք	18	64
Վիեննա չէք	Ֆիոր.	22	11

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 28 Ապրիլ

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		100	77 1/2
» » 3 1/2 %		103	—
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	23	—
) զոց.	»	23	02 1/2
» » » Բ.	»	—	—
« « « Գ.	»	—	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	578	—
Օսմանիէ	»	423	—
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	121	50
Օսմ. մաքսատուն	»	511	75
Օսմ. Ռէժի	»	324	—
Բրիօռիթէ Թիւրք 4 %		483	—
Քրէտի Լիօնէ		1165	—
Իտալական Ռանթ	»	95	15
Սպանիական արտաքին	»	72	05
Էժիբթիէն ինիֆիէ		—	—
Թրանսվալ	»	70	25
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	180
Գոլտֆիլտզ	»	03	50

ԼՈՆՏՈՆ, 28 Ապրիլ

Անգլիական Քոնսոլիտէ	100	81
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.	—	—
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. բաց.	22	75
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. զոց.	22	75
Օսմանեան Պանքա	13	25
Ռուսական 1890	101	—
Հելլենական 5 %	40	50
» Մօնօփօլ	45	50
Պուլկարական 1888	85	—
Էժիբթիէն ինիֆիէ	105	—
Տօմինիալ	104	—
Թրանսվալ	2	81
Այտըն երկաթուղի	10	—
Փոխարինութիւն	25	450

ՊԷՐԼԻՆ, 28 Ապրիլ

Ռուպլը	»	216	60
Ռումէլիի երկաթուղի	»	118	50
Անատ. երկթ. պարտամուրհ.	»	—	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	30

ՊՐՈՒՔՍԷԼ, 28 Ապրիլ

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	22	75
Ռումէլիի երկաթուղի	120	—

Տr. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

AU PRINTEMPS

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ
345, Բերա, Մեծ փողոց, 345
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Տիկին,

Պատիւ ունինք ծանուցանել Ձեզ թէ Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 345, «Օ ՓՐԷՆԹԱՆ» անուն մեծ վաճառատուն մը հաստատած ենք որուն բացումը տեղի պիտի ունենայ ապրիլ 25ին։

Մեր նորաձեւութեանց մթերքն են խիստ ընտիր բրդեղէններ, կերպասներ, մետաքսեղէններ և կանանց արդուզարդի յատուկ առարկաներ, որոնք արդէն Բարիզէն հասած են։ Բոլոր վաճառքներու ընտրութիւնը մեծ ուշադրութեամբ կատարուած է։

Մեր վաճառատան ապրանքները միմիայն ֆրանսական են, խնամով ապսպրուած ընտիր տեսակէ, և իրապէս չափաւոր ու աժան գիներով։

Յուսալով որ Ձեր այցելութեամբ պիտի պատուէք զմեզ, կը խնդրենք, Տիկին, ընդունիլ մեր խորին յարգանքները։ ՎԱՐԶՈՒԹԻՒՆ

574 8—30

ՏՈՔԹ. ՆԻՎՎԱՊ ԱԼԻ
ՀՆԴԿԱՍՏԱՆՑԻ ԱԿՆԱԲՈՅԺ

Հնդկաստանցի նշանաւոր ակնաբոյժ Նիւվվապ Ալի խան, որ երկար ատենէ ի վեր ակնաբուժութեան արհեստը կատարեալ ճարտարութեամբ ի գործ դրած է օտար երկիրներու և մանաւանդ կայսերական նահանգներու մէջ, և ամեն տեսակ հինցած և նոր աչքի հիւանդութիւնները դարմանած է կատարեալ յաջողութեամբ, այս անգամ Հնդկաստանէն վերադարձած ըլլալով Բերա, Թէքքէ Ճառտէսի 637 թիւ տանը մէջ հաստատուած է։ Ամէն առտու ժամը երկուքէն մինչեւ ինը հիւանդներ կ'ընդունի, նմանապէս Չորեքշաբթի և Շաբաթ օրերը երկուքէն մինչեւ ինը ձրիաբար կը դարմանէ իրեն դիմող հիւանդները։ 580 2—30

ՍԷԳՈՂԻ ՄՕՌՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 15 սեպտ. 1889

Պարոնայք Սէգող և Գօսէն,

Յորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սէգողն օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց թուլութեան և տկարութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ և յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու Մօռիւ ձկան իւղին և [illegible] ձեւին։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

Կ. ՊՈԼՍՈՅ
ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

ԱՐՄՏԻՔ.—Ցորեն.—Վերջացող շաբթուն մէջ հասաւ 20,000 քիլէ կակուղ ցորեն որուն 7000ը Պրաիլա, 2500ը Շիրքա և 6000 Անատօլու խառն 4500ալ ճերմակ տեսակէն։ Գիներն են, լիպրայէն վար 6¼-6½։ Կարծր ցորենէն հասաւ 3500 քիլէ և ծախուեցաւ օխան 35-36 փարա։ Հաճար.—Վաճառում չի կայ պատրաստ ապրանք չըլլալուն համար։ Եգիպտացորեն.—Վաճառում չկայ։ Հրապարակը հանդարտ է, Իզմիրի մէջ ալ գործառնութիւններ եղան օխան 38-42 փարա։ Գարի.—7000 քիլէ ծախուեցաւ քիլէն 12¾ ղշ.ի Օտէսայի և 8000 Մերսինի տեսակէն քիլէն 11¾։ Իզմիրի մէջ հրապարակը բանուկ է 12½-13¼ ղըշ. տեղական բերքը 12½-14½։ Վարսակ.—Վաճառում չկայ։ Բուշնակեր.—Վաճառում չկայ։ Ծախուեցաւ 25 փարա։ Սուսամ.—Ծախուեցաւ 200 պարկ տեղական ապրանքին համար օխան 95-96 փարայի։ Զմիւռնիոյ մէջ գործառնութիւններ եղան օխան 88-92 փարա։ Լուբիա.—Վաճառում չկայ։

ԱԼԻՒՐ.—900 պարկ Օտեսայի տեսակէն, պարկը 94 96, Պրաիլա 1700 պարկ, 78-80էն, Մարսիլիա 15,000 պարկ 60 76 (վրան 100 ղրուշէն)։

ԳԱՂՏԱԲԵՐՔ.—Շաֆար.—Թրիէսթէէն հասաւ 5600 պարկ 100 պարկ ալ փոքր տեսակէն։ Ծախուեցան 5600 պարկ Թրիէսթէի տեսակէն, կենդինարը 85-88 ղրշ.ի։ Խաճուէ.—Ժամանում և վաճառում չկայ. ծախուեցաւ օխան 7 ղշ. ընտիր տեսակը. 6½ միջակ տեսակը և 6 ղրշ. ստորին տեսակը։ Բրինձ.—Շաբթուան մէջ հասան 700 պարկ եգիպտական՝ պարկը 41-42 ֆրանքի։ Մոմ.—Հասաւ 900 սնտուկ պելժիական սնտուկը 62 ղրշ.ի։ Քարիւղ.—Թրանսիթի ընթացիկ գործառնութիւններ, սնտուկը 30 ղրշ.էն։

ԱԼՔՈԼ.—Շաբթուան մէջ հասան եւ ծախուեցան 63 տակառ Ռումանական 43-45 օխան մէկ օսմ. ոսկիի։

ԱՐՏԱԾՈՒԵԼԻՔ ՆԻՒԹԵՐ.—Թիֆթիկ.—Ծախուեցաւ 100 հակ Էսկի Շէհիրի տեսակէն, օխան 22 ղրշ.ի։ Բուրդ.—Վաճառում չկայ կը ծախուի գրեթէ Անատօլուի 4¼-4½ Ռումէլի և շրջակայքէն 5-5½ ղրշ։ Մետաքս.—Հրապարակը հանդարտ է. վաճառում չկայ։ Իզմիրի մէջ ծախուեցաւ խոզակին օխան 32-37 ղրշ.ի։ Լիոնի մէջ Պրուսայի խոզակը կ՚արժէ 48-54½։ Կապերս.—Ժամանումը կը շարունակուի 3000 լիբրայի։ Աֆիոն.—Շաբթուան մէջ ծախուեցան 14 սնտուկ դեղօրէից համար օխան 125 ղրուշի և 3 սնտուկ Մալաթիայի օխան 130 ղրուշի։ Իզմիրի մէջ հրապարակը հանդարտ է կարժէ 78-81 ղրուշ։ Դեղին մեղրամոմ.—Վաճառում անկարեւոր, 18½ 18¾ ղրշ.ի։ Ճէճրի.—Վաճառում չկայ։ Քայսէրիի տեսակին օխան կարժէ 2½ 2¾ ղրուշ. Ինկիւրիւնը 2 ղրշ. և Զիլէ, Թօքատ, Զօրումի տեսակներուն օխան 65 70 բարա։ Գխտոր.—Վաճառում չկայ. հրապարակը հաստատուն է. Մուսուլի սեւին օխան 10-11 ղրշ. կ՚արժէ, ճերմակինը 8-8½։ Ընկոյզ.—Ծախուեցաւ 15 պարկ Պրուսայէն օխան 42 փարա կարժէ։ Կաղին.—Վաճառում չի կայ։ Կենդինարը 170-175 ղրուշ։ Հունձքը կը խոստանայ ընտիր տեսակ ըլլալ։ Պտուղ.—Հրապարակին վրայ գործ չեղաւ։

ԲԱՂԴԱՒՈՐ ՄԱՅՐ ՄԸ

Նիհար, ազազուն, վատոյժ, հիւանդկախ տղաքը երբեք չէի սիրեր, միշտ կը փափաքէի գիրուկ, թմպուլ, զուարթ, կայտառ տղաք մեծցնել։ Կատարելապէս համոզուած էի որ ազդային ուժեղ, կայտառ և կորովի զաւակներու արժանանալու և զանոնք ամէն կարգի հիւանդութեանց դէմ պաշտպանելու համար, անհրաժեշտ էր տղայ հասակէն ուշադրութիւն ընել անոնց տրուելիք սնունդին։ Հետեւաբար, երբ մեր անդրանիկ զաւակը վեց ամսու եղաւ, հետամուտ եղայ ամէնէն լաւ սնունդը տալ անոր և բժշկի մը յանձնարարութեամբ սկսայ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌով սնուցանել զայն։

Տղեկը մեծ ախորժով կ՚ուտէր այս ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը և քանի ուտէր կը գիրնար, կ՚ուժովնար ու կը կայտառնար։ Այսպէս քանի մը ամիս անցընելէ վերջ, երբ ակռայ հանելու ժամանակը եկաւ, սկսանք մտահոգ ըլլալ, կարծելով որ մեր զաւակն ալ ուրիշ տղոց յատուկ ակռայ հանելու ցաւերն ու փորհարութիւնը պիտի ունենայ, սակայն տղեկը առանց ո և է հիւանդութեան ակռան հանեց, խաղալով ցատկելով և շարունակեց աճիլ ու զօրանալ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌով հինգ զաւակ մեծցուցի, երկուքը աղջիկ, երեքը մանչ, փառք Աստուծոյ ամենքն ալ 25—30 տարեքը հասան առանց բնաւ հիւանդանալու և քաջողջ երիտասարդներ եղան. հետեւաբար ի սրտէ կը յանձնարարեմ մայրերուն որ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌով մեծցընեն իրենց զաւակները։

Բարիզ Պօնաբարթ փողոց Թ. 17
ՄԱՐԿՐԻԹ ԺԱՆՆԻ

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններուն ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։

22—26

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ՆՈՒՍՈՒՀԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

ՏՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
([illegible])

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատարիկ ցաւած ակռաներն ալ անցաւ կը լեցնեն. [illegible]

Նորանոր եղանակաւ, ոսկի, [illegible], և [illegible] արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականին, [illegible]

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ [illegible] և ամենակատարելագործեալ [illegible] միջոցաւ, առանց ցաւի [illegible].

Տ. Դ. [illegible] օրերն ալ, ([illegible]) ինչպէս նաեւ ամեն օր ([illegible]) հիւանդ [illegible]։

Ծանօթ.—Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՉՈՒՆԻՆՔ ։ 197

ՎԵՆՍԱՆ ՓՕՅԱՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲԺԿՆ. ԵՒ ԱԿՆԱԲԺԿՆ. ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ
Կ. Պոլիս, Պահճէ Գաբու, Ճէլալ Պէյ խանի կից, թիւ 1.
Չիֆտէ Սէրէ մաղազասը

Յիշեալ վաճառատան մէջ ակնաբուժական և վիրաբուժական ամէն տեսակ գործիքներ ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ և ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ կը վաճառուին։ Ամէն տեսակ կակուղ և կարծր լաստիկէ (քաուչուկ) առարկաներ, աճուկի կապիչներ (գասըգ պաղը), տեսակ տեսակ գրխոններ (շիրինկա), ելեքտրական մեքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադիտակներ (միքրոսգօբ) փոքր և մեծ մանրադիտակի ապակիներ, նոր տեսակ ոսկի եայլն ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ։ Գիները խիստ աժան։

PAPIER FAYARD ET BLAYN

Կը բուժէ հարբուխը, կուրծքի բորբոքումները, յօդացաւը, ճմլում, վէրք եւն։ Աննման դեղ այտուցներու և կոշտի համար։

Կը գտնուի բոլոր դեղարաններու մէջ. (փնտռել մեր ստորագրութիւնը)։

Լ'ԱՆԳՔԸ
ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆ, ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երաշխաւորութեան գումար 247 միլիոն.
1871էն մինչեւ 1897 վճարուած գումար 280 միլիոն.

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
Գ. Գ. Կոմս Էտմոն Զիչի, Կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական, Նախագահ
» Ռոտոլֆ Հօհոս, Փոխ-Նախագահ.
» Ժօզէֆ Հօհոս, Կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական.
» Գուլիմօ Նաքօ, » » » »
» Անթուան Բրոքէշ տ՚Օսթէն.
Թէոտոր Բոնճէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ
Կառավարութեան Քոմիսէր
Գ. ԺԱՆ ՄԻՒՔ, Կայս. և Թագ. Նախարարական խորհրդական
Ընդհանուր գործակալ. ԼԻՈՆԷԼ ՊՈՆՏԻ
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ. Բէրա, Թիւնէլի հրապարակը, Սարաֆօղլու տուն։
ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՄԱՐ 202

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուականը
(30 Սէֆէր 1310)
Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Գ. Ալպէր Սիմրէն
Ցակըրեան խան, Վօյվօտա փողոց
Թիւ 67

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին է ՈՒԻՍ ՆԷՆԻ խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա
Գործակալ, Պոլսոյ կողմը
Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը
Եէնի Ճամի Հավուզլը փողոց,
Օսմ. Նամազգեահ դէմը

Դէր-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զասօյի
Մաքրուհճըլար, Զէրզըլը խան, Թիւ 21 194

ԻԱ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔ
ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆ.
Ամենահին Միջազգային Ընկ.ն կենաց վրայ ապահովագրութեան
Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Պուլվառ տէ զ՚Իդալիէնի անկիւնը)։

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ։

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 225 ՄԻԼԻՈՆ Ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 5,503,000,000 Ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 545 միլիոն։

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը (բոլիս) աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրելոց քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագրերը։ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ապահովագիրն առարկելի չէ բնաւ, և յանձման թուականէն սկսեալ կերաշխաւորէ արհեստի. բնակութեան և ճամբորդութեան յարակից բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պահուն։ Ապահովագիրն իրաւունք կու տայ տարուէ տարի փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ ապահովագրութեան մուրհակին մէջ։ Առաջին տարեվճարէն սկսեալ, ապահովագրուողին համար իրաւունքէ անկում չկայ։ Ընդհանուր ապահովագիրը կ՚վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին ըրած բոլոր մասնավճարներով, ինչպէս նաև ապահովագրեալ դրամագլխով և հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոսով։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Հ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Քէնիշ-Պատուիրակ
192 Ա. ԶՈՒՀՐԱՊԵԱՆ
Վօյվօտա փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

ԱԶԴՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք և կը փափաքիք առանց նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, թողէք Եանօսի նման զզուեցուցիչ ջուրերն ու դեղերը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, ու փութացէք գնել։

VILLACABRAS

աշխարհահռչակ մաքրողականն, որ բնական աղբիւրներէն Բասդէօռեան դրութեամբ զտուած յստակ ջուր մըն է և շատ դիւրաւ կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱՔԱԲՐԱՆ ուրիշ Լուծողական ջուրերու նման ոչ խիթ և ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ։ Առտուն անօթի, ջուրի գաւաթ մը ՎԻԼԼԱՔԱԲՐԱՆ՝ տասը վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամէն կէս առ կէս խմել, բաւական է կատարելապէս մաքրուելու։ Պնդութիւն, գլխացաւ և ստամոքսի խանգարում ունեցողներ, մանաւանդ նստողական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առտու թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլաքաբրան խմեն, կ՚ազատին պնդութենէն և անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և դեղավաճառատուններու մէջ։

504 15—52

ՀԱՄԲՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ
ՄԻԱՑԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆրանք	27,000,000
Պահեստի դրամ	»	52,002,500
Տարեկան հասոյթ	»	70,339,912

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ՚ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և ասոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագինով։ 514

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ
ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ. Պոլիս, Պաղչէ—Գաբու, Անանիատիս խան. 20 21 22

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ
Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1900 Ապրիլ 22 (Ն.Տ.) կիրակիէն սկսեալ

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐԷՆ ԷՆԿԻՒՐԻՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառք. Թ. 122 խառն Առտու		ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ Կառք. Թ. 121 խառն Իրիկն.	
Ժ.	Վ.				Ժ.	Վ.
12	20	մկն.	Էսկի Շէհիր	ժմ.	11	20
1	6	»	Աք Պունար	»	10	36
1	48	»	Ալբիւ Քէօյ	»	10	1
2	34	»	Պէյլիք Ախուր	»	9	7
3	44	»	Սարիքէօյ	»	8	2
4	38	»	Պիչէր	»	7	1
5	20	»	Սազիլէր	»	6	19
5	58	»	Պէյլիք Քէօփրիւ	»	5	49
6	50	»	Բօլաթլի	»	5	—
8	10	»	Մալի Քէօյ	»	3	35
9	10	»	Սէնճան Քէօյ	»	2	27
10	—	ժմ.	Էնկիւրիւ	մկն.	1	35
իրկն.					առտ.	

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառք. Թ. 426 խառն Առտու		ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ Կառք. Թ. 425 խառն Առտու	
Ժ.	Վ.				Ժ.	Վ.
5	56	մկն.	Համիտիէ	ժմ.	4	35
6	17	ժմ.	Ատա-Բազար	մկն.	4	14

ՖԷՆԷՐ ՊԱՂՉԷԻ ԳԻԾ
ՈՒՐԲԱԹ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ

Ծիւղալուրումի մէջ կառք կը փոխեն բոլոր թռէնները բաց ի թիւ 522 և 525էն՝ որոնք ուղղակի կուգան

ԿԱՅԱՐԱՆ		ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 522 Իրիկն.		Թ. 524 Իրիկն.	
		Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.
Քարաքէօյ	մկն.	6	10	7	35
Հայտար Բաշա	»	6	45	8	17
Գըզըլ Թօփրագ	»	6	52	8	26
Ծիւղալուրում	»	6	57	8	33
Ֆէնէր Պաղչէ	ժմ.	7	4	8	40

ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 523 Իրիկն.		Թ. 525 Իրիկն.	
		Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.
Ֆէնէր Պաղչէ	մկն.	7	50	10	20
Ծիւղալուրում	»	8	1	10	30
Գըզըլ Թօփրագ	»	8	5	10	34
Հայտար Բաշա	»	8	20	11	5
Քարաքէօյ	ժմ.	8	45	11	30

ԱԼԱԵՈՒՆՏԷՆ ՔԷՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 խառն Առտու		Թ. 324 խառն Իրկն.		ԿԱՅԱՐԱՆ			ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առտու		Թ. 323 խառն Իրկն.	
Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.				Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.
1	5	11	15	մկն.	Ալաեունտ	ժմ.	12	30	10	35
1	25	11	35	ժմ.	Քէօթահիա	մկն.	12	10	10	15

EMULSION SCOTT
ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին Նշանը

Միակ միջոցն է որով կարելի ըլլայ խմել ձկան իւղն և իբօֆօսֆիթը։ Խիստ հաճելի է ճաշակելու և մարսողութեան կ՚օգնէ։ Աշխարհի բոլոր բժիշկները ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՑԼԸ (սըրաճա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԾԻՒՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՅ ՅԱՐՁԱԿՈՂ
ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակալութիւն ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒՐԼ 531

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ՈՐԴՒՈՑՆ ՆԱՒԵՐԸ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Դօմօ	1497	Գօզօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	186
Ալէքթօ	3607	Դօնկօ	2906	Կուիտօ	1695	Մարէնկօ	3273	Սաֆօ	1118
Անճէլօ	1541	Դօրօ	895	Հէրօ	775	Մարթէլլօ	3709	Սէրբօ	1735
Արիոսթօ	2377	Ֆլաօ	4511	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Ֆօմինօ	937	Հմպէր	3720	Միլօ	1057	Սբէրօ	1200
Պօրօտինօ	1264	Ֆալօ	2588	Հօրացիօ	3600	Մօնթէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրաւօ	1076	Ֆլոօ	1713	Հումպէր	596	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնօ	841	Ֆինսամօ	504	Իտաքօ	2354	Նէրօ	1083	Թօրբօ	3823
Պըֆֆալօ	4431	Էլրօ	2464	Իտան	5540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ջիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրրինօ	487
Գալիփսօ	1387	Էրատօ	1481	Ջիլէօ	1053	Օրլանտօ	1585	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Օթէլլօ	1637	Վասգօ	1814
Գաթօ	1094	Ֆինլանտա	1828	Քօվնօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1058	Ռիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէրանտօ	3272	Ռինալտօ	1663	Ծէտօ	1850
Գլիօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Ռօլլօ	1813	Զէնօ	1300
Գօլօրատօ	4235	Գիտանօ	1363	Լօրէնցօ	3191	Ռոմէօ	1789		

Իտրօ շոգենաւը, նաւապետ Ուտ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած, պարպած և Օտեսա ուղղուորած է։

Մուրիլլօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնսըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Միքատօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ
Թիւ 23—24, Քիւչիւք Մէյմէթ խան, Ղալաթիա 377

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ
Krondorf
la meilleure eau de table alcaline gazeuse pure

Բոլոր բժիշկներու կողմէ յանձնարար[illegible] Հանքային ջուրերու ձեռնարկ[illegible] Քրոնտորֆի մէջ։ Ընդհանուր ներկա[illegible]ցուցիչ ՆԻՍԻՄ ԼԷՎԻ, Ղալաթիա, Մա[illegible] տիէ Ճատտէսի, Գույումճըլար խան [illegible] Կը ծախուի գլխաւոր ճաշարաններ[illegible] օթէլներու, դեղարաններուն մէջ [illegible] Գործակալ Լէվի Պօլսոյ՝ Էտիրնէ, [illegible]րումճա ու Մօտիանօ՝ Սէլանիկ։

Կարկիներու մէջ ամփոփուած
ՖԵՐ ՊՐԱՎ[illegible]
ԱՄԵՆԷՆ ազդեցիկ դեղ[illegible]
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹ[illegible]
ԴԵՂՆՈՒԹ[illegible]
ՏԺԳՈՒՆՈՒԹ[illegible]
բուժելու: [illegible]
ՊՐԱՎԷՆ.
Առողջութիւն, Կայտառութիւն, [illegible] եւ Գեղեցկութիւն: [illegible]
Կը ծախուի բէ կաթիլ եւ բէ դեղահատ [illegible] ամէն դեղարաններու, մթերանոցներու մէջ։

COMP RUSS[illegible]
NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Կ. 18 1 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դշ. 19 2 Իզմիր, Պիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ ([illegible]լով Աղեքսանդրը [illegible], Բորտ-Սայիտ, Յաֆա, Պէյրութ եւ Քօսս)։
Ե 20 3 Օտէսա ժամը 0ին միջօրէէն առաջ
[illegible] 2.3 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրդու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Բաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի
Ուր 21/4 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.
ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԸ
Ապրիլ 30ին Սիւէաս, Անատօլուի [illegible]
ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ
Մայիս 1ին Սիւէաս, Մարսիլիա[illegible]
Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար. Առաջին կարգի 245 ֆրանք. 2 կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ [illegible] վրայ։ 516 Թ. [illegible]

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԻ
[illegible]

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք
Ումպրիա	7718	Գամպանիա
Էդրուրիա	7718	Լուքանիա
Սէրվիա	7391	[illegible]
Ուլտօնիա	7268	[illegible]
Պաւոնիա	5587	[illegible]
Սէֆալոնիա	5517	[illegible]
Գալլիա	4809	[illegible]
Սքիթիա	4557	[illegible]
[illegible]	3142	[illegible]
[illegible]	1876	[illegible]
[illegible]	1814	[illegible]
[illegible]	4845	

Դիմել առ ԺՕԼԻ և ՍԻԿԸՐ
Joly et Seager
Մէյմանէճիլէր խան, Թիւ 6, 7, 8, [illegible]
Թիւ, Գարա Մուսթաֆա փողոց

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվըրփուլ, [illegible]
և [illegible]

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք
[illegible]	3000	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]
[illegible]	1500	[illegible]

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆ.
Ռուսթէմ խան
ՃԷՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
194 31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվըրփուլ